

HOLGER NILSSON

*Väckelserop
till Guds folk*

semnos
förlag

www.semnos.com

Fler aktuella böcker av Holger Nilsson:

Flammor – 99 artiklar från 33 årgångar

Två män i en gammal by

Dags att vakna upp

Han och hon

När kommer Jesus

Själaspis

Samtliga utgivna på Semnos Förlag

Bibelorden är hämtade från Svenska Folkbibeln där ej annat anges

VÄCKELSEROP TILL GUDS FOLK

Holger Nilsson

Copyright © 2020 Holger Nilsson och

Semnos Förlag, Björkgatan 9, 331 51 VÄRNAMO

Tryck: Scandbook Falun 2020

ISBN: 978-91-88771-89-6

INNEHÅLL

<i>Förord</i>	5
<i>1 Väckelse – en ödesfråga</i>	7
<i>2 Vill vi ha väckelse?</i>	13
<i>3 Den andliga striden</i>	17
<i>4 Församlingar skall växa</i>	23
<i>5 Glimtar från väckelsetider</i>	31
<i>6 Behovet av att väckas</i>	37
<i>7 Faran av andlig sömnaktighet</i>	47
<i>8 Förförelser i den yttersta tiden</i>	55
<i>9 Kulmen på förförelserna</i>	61
<i>10 Avfallet i den yttersta tiden</i>	69
<i>11 Var är profeterna?</i>	79
<i>12 Förvandlande förkunnelse</i>	87
<i>13 Är vi nöjda?</i>	95
<i>14 Frimodighet i församlingarna</i>	103
<i>15 Frihet i församlingarna</i>	111
<i>16 Evighetsallvaret</i>	119

Förord

Bakgrunden till att denna bok har blivit skriven är en djup önskan om att vi ska få se en ny tid i svensk kristenhet. Säkerligen delas denna längtan av många och om vi tillsammans verkar för detta kan något hända.

För att det ska kunna ske är det nödvändigt med en del förändringar, sådana behövs och vi ska också verka för att sådana kan genomföras. Förändringar som kan kopplas till förnyelse behöver vi inte vara rädda för, eftersom det är något som vitaliserar församlingen, Kristi kropp.

Låt oss se med öppna ögon, inte enbart på hur tillståndet är nu, utan också med trons ögon se på hur det kan bli en ny tid av andlig vederkvickelse. Herren vill detta och därför är Han med oss om vi verkar för det.

Kan denna bok bidra till att våra ögon öppnas, dels för att inse den situation som nu är, dels för att fokusera på de vägar som leder till att Guds rike utbredds, då är syftet med boken uppnått.

I denna bok finns en del citat från andliga föregångares skrifter, som är nyttiga att ta del av: *”Tänk på era ledare som har förkunnat Guds ord för er. Se vad deras liv har lett fram till och ta efter deras tro.”* Hebr. 13:7.

Holger Nilsson

1

Väckelse – en ödesfråga

Väckelse är ett vanligt förekommande ord i frikyrkosammanhang. Särskilt hos en del äldre troende, som någon gång varit med om en väckelse, är det något som tänds något i ögonen, när det ordet kommer på tal.

Tyvärr är det så att dessa som upplevt en väckelse blir allt färre för varje år som går. De är i regel gamla och för varje år som går minskar antalet av dem som varit med om väckelseskeenden. Vi behöver därför låta dem som har erfarenhet av väckelse komma till tals och berätta vad verklig väckelse är och den atmosfär som präglar en sådan. Den är nämligen mycket speciell och behöver upplevas för att man riktigt ska kunna förstå vad det handlar om. För de allra flesta är begreppet väckelse bara ett ord utan begriplig innebörd.

Det är därför av vikt att vi i vår tid kan fånga upp vad begreppet väckelse står för. De som har erfarenhet av detta glömmer det aldrig, eftersom det är något så

speciellt att det skiljer sig från andra upplevelser av den traditionella verksamheten i församlingarna.

Att jag tar till orda i detta ämne, är att jag av nåd har varit med om en väckelse i mitt liv, i början på 70-talet. Den erfarenheten vill jag nu lyfta fram. Kort kan sägas att den inte bara kom helt apropå, utan det fanns en förutsättning för det väckelseskeende som bröt ut.

Väckelsen kom som svar på bön, målmedveten bön där vi var ett antal som gick in i en bönekamp. Vi delade in dygnets alla timmar och tecknade oss för olika pass, dygnet runt, dag och natt. Det gav resultat, vi hade väckelsemöten i det ordets rätta bemärkelse.

Människor började strömma till, sådana som vi aldrig tidigare sett i församlingen. Det var både unga och äldre som kom, de flesta utan kristen bekännelse. Det kunde till och med vara så att de som fortfarande var ofrälsta ville delta i bönemötena.

Det var något i samlingarna som tydligen fyllde ett behov och därför drogs människor dit. Vecka efter vecka fattade människor avgörande frälsningsbeslut. Det var ett tomrum i deras liv som fylldes, när de tog beslutet att ge sina liv till Jesus.

Vad som präglade dessa möten var att man kunde känna att en helig atmosfär var rådande. Det skapade en respekt hos dem som samlades, det inte de vanliga traditionella möten som hållits dessförinnan. Skillnaden var påtaglig. Naturligtvis drogs andra troende till dessa möten också, eftersom man ville uppleva denna atmosfär av helighet.

Denna helighet kan kort beskrivas som Guds närvaro. Gud var närvarande genom sin Helige Ande. Det var också så Frank Mangs beskrev vad väckelse är för något – Guds närvaro. Det är ett enda ord, men det står för så mycket. När Gud är närvarande blir människan liten, och en respekt upprättas för det heliga.

Denna heliga närvaro genom Anden, resulterade också i det som Jesus sa om den Helige Ande: *”Och när han kommer ska han överbevisa världen om synd och rättfärdighet och dom. Om synd: de tror inte på mig. Om rättfärdighet: jag går till Fadern och ni ser mig inte längre. Om dom: denna världens furste är dömd.”* Joh. 16:8-11.

Den Helige Ande överbevisar alltså om synd, rättfärdighet och dom. När denna överbevisning sker i en människas liv, ser den personen sin synd, avsaknaden av rättfärdighet och att en dom vilar över henne. Den som upplever denna Andens överbevisning, vill bli av med sin synd, få del av rättfärdigheten och slippa att bli dömd. Då blir det naturliga steget att människan vill bli frälst; ja, många kan uppleva som ett inre tvång till detta.

Detta kallas väckelse. Då blir människan medveten om sitt tillstånd, väckt över den andliga verkligheten och över sitt eget tillstånd. Det är därför naturligt att kalla detta för väckelse, det ordet sammanfattar enkelt vad som sker i ett väckelseskeende.

Vi kan också av detta dra slutsatsen att vi behöver den Helige Andes närvaro för att denna överbevisning ska ske. Många predikningar kan nog beskrivas som försök

att övertala människor att komma till ett avgörande att ta ställning för Jesus och bli troende. Men om vi ställer orden övertalning och överbevisning mot varandra, kan man säga att begreppet övertala handlar om människan goda vilja, medan överbevisning är ett verk av den Helige Ande.

När vår goda vilja att leda människor till en levande tro och vi försöker övertala dem till detta, då finns den Helige Ande till hjälp för att överbevisa. Hjälparen är en mycket talande beteckning på den Helige Ande, Han vill hjälpa oss i tjänsten för Guds rike.

Därför är det av största vikt att vi inser vårt behov av den Helige Ande, som något grundläggande. Bibeln uppmanar oss att söka en uppfyllelse av den Helige Ande. Jesus sa: *"Men när den helige Ande kommer över er, ska ni få kraft."* Apg. 1:8.

När vi blir beklädda med denna kraft, säger Jesus i samma vers att vi blir Hans vittnen. Vi behöver alltså återvända till denna grundkälla för att vara Herrens sändebud, hans vittnen och hans tjänare. Redan i Gamla Testamentet finns detta tydligt uttryckt hos profeten Sakarja: *"Inte genom styrka, inte genom kraft, utan genom min Ande, säger Herren Sebaot."* Sak. 4:6. Dessa ord gäller för alla som vill användas av Herren genom Hans kraft.

Ska vi vara brukbara av Honom kan det inte ske i mänsklig kraft, utan enbart genom den Helige Ande. Mänsklig förmåga, kunskap och vilja är alltför begränsade för att vi ska kunna tjäna Honom på ett riktigt och

fullödigt sätt.

Att inse detta är själva grunden för att vi ska kunna bli väckelsens redskap – redskap för det som vi så innerligt är i behov av i vår tid – nämligen väckelse.

2

Vill vi ha väckelse?

Frågan är värd att ställas. Den kräver också ett ärligt svar. Det kanske inte är så självklart att vi önskar en väckelse som vi kanske först tänker oss att det är.

Väckelse innebär nästan alltid en förändring och frågan är om vi är villiga till en sådan? Historien visar att en väckelse innebär förändring. Låt oss bara tänka på reformationen som skedde för 500 år sedan. Den innebar en genomgripande förändring av de kristnas liv och för de kyrkor som blev en del av den.

Idag är vi tacksamma att den förändringen kom till stånd, den innebar en början för evangelisk frihet, en frihet från det formella gudstjänstfrände som praktiserats i kyrkan under många århundranden.

Människor fick del av evangeliets budskap på sitt eget språk och det fick följder i deras liv. Det innebar också ett uppbrott från den traditionella ordning som länge rått i kyrkan.

Kanske är det så att vi inte bara ska nöja oss med att se tillbaka på reformationen; vi behöver också inse att vi idag är i behov av en ny reformation. Jag utgår då främst från ett frikyrkligt perspektiv.

Är det inte så att vi även i frikyrkan har kommit in i en gudstjänstform som blivit allt mer formell och förutsägbart allt eftersom åren har gått? Jämför man med hur det var under våra frikyrkors genombrottsår, kan man med fog konstatera att det är en himmelsvid skillnad.

Ingen som nu lever var naturligtvis med då, men det finns en myckenhet av litteratur att tillgå för att för att få en klar bild av hur hela frikyrkorörelsen började. Det finns alltså möjlighet för den som vill att ta del av denna kunskap. Det är inte bara en möjlighet, utan det borde finnas ett allmänt intresse av att göra det. När vi tar del av väckelsehistorien kommer vi att finna nycklar till förståelse av vad som ligger bakom olika väckelseskeenden, som det är viktigt att få del av.

En förutsättning för dessa tidiga väckelserörelsers utbrott var den andliga hunger som fanns hos allt fler människor. Många hade fått tillgång till den andliga litteratur som kolportörer spred i byar och samhällen. Den lade en grund för en andlig förståelse och en andlig hunger, vilket är en förutsättning för en fördjupad andlighet. Frågan är om vi har den hungern och längtan idag? Det är väl värt att stanna upp för denna rannsakande fråga.

Motsatsen till hunger är mättnad. Kanske det är så att vi känner en mättnad? Är vi belåtna med det andliga tillstånd vi lever i, den form av kristet liv som blivit en

vana efter några år som kristna? Har vi en längtan att söka mer av Gud och Hans Ande eller är vi inte speciellt motiverade till detta?

Det allvarliga är att vi då kan hamna i det tillstånd som rådde i församlingen i Laodikeia, vilket beskrivs i Uppenbarelseboken. Där ser vi att Herren kände till det tillstånd av likgiltighet som rådde där och som Han karaktäriserade på följande sätt: *"Du säger: Jag är rik, jag har fått rikedom och behöver ingenting..."* Upp. 3:17.

Det fanns i denna församling en andlig likgiltighet som gjorde att man inte längre kände behov av något mer; *"jag behöver ingenting"*. Så beskrivs den falska andliga trygghet som man levde. Då kommer Herrens profetiska tilltal och avslöjande av läget i fortsättningen av den vers vi citerade början av: *"och du förstår inte att just du är eländig, ynklig, fattig, blind och naken."*

På ett kraftfullt och tydligt sätt avslöjas den falska föreställningen som man levde i och den andliga fatigdomen blir uppenbar. Det kan vara lätt när vi läser och predikar om, och kanske förfasar oss över, denna församlings eländiga tillstånd. Men kanske det kunde vara på sin plats att inte bara se detta sammanhang som en predikotext, utan att det först och främst får vara en andlig tankeställare – är tillståndet i vår församling liknande det som rådde i Laodikeia?

Vi önskar förstås att svaret vore självklart: "nej, så är det inte hos oss!" Men låt oss tänka oss in i denna församlings situation. Den var en relativt nybildad församling, som grundades endast några årtionden tidigare

och som här, i slutet av det första århundradet, får detta budskap från Herren.

I regel är det så att pionjäranda, hängivenhet och andlig hunger präglar den skara av människor som bildar en församling. Detta är ett återkommande vittnesbörd från historien och de första frikyrkobildningarna i vårt land är exempel på detta.

De flesta församlingar i svensk frikyrklighet har en längre tidsperiod bakom sig än församlingen i Laodikeia hade. Om den församlingen hade kommit på avvägar i sin andliga utveckling efter denna förhållandevis korta tid, vad är det då som säger att inte församlingar med längre verksamhetstid skulle ha gjort det?

Här finns det verkligen en grund för andlig självrannsakan. En sådan är nyttig och vi behöver stanna upp mitt i vår verksamhet och ställa oss frågan – hur är det andliga tillståndet idag i församlingarna?

En sådan rannsakan är både nyttig och hälsosam. Den kan vara början till en andlig förnyelse och ett steg tillbaka till den första kärleken som Guds Ord talar om. Eftersom detta kan vara första steget till en väckelse så behöver vi verkligen på allvar pröva oss själva.

3

Den andliga striden

I förra kapitlet vände vi blicken tillbaka till våra frikyrkors ursprung. Också i detta kapitel ska vi se tillbaka, för att hämta vissa lärdomar som är nyttiga och avgörande för oss.

Under den inledande tiden när frikyrkorörelsen fick sitt genombrott samlades man i stugorna till förkunnelse och bibelläsning. Det var också mycket av hängiven bön, och en bönekamp för människors frälsning. De som hade blivit väckta hade nöd för andra människor och ville att fler skulle räddas för himlen och undkomma helvetet.

Hur ser vi idag på de eviga frågorna? Det är inte så ofta allvaret i att man kan gå evigt förlorad lyfts fram, naturligtvis kopplad till hoppet att det även finns möjlighet att ta emot frälsning och få ett hopp för evigheten. Denna allvarliga fråga är något som berör varje människa och det finns inget viktigare än att påminna både sig själv och andra om vikten av att vara förberedd inför evigheten.

Om vi tänker oss in i allvaret att gå evigt förlorad blir det naturligt att ha nöd för människors frälsning och visa på att Jesus är enda vägen till Gud.

Har vi som troende inte nöd för andra människor; hur ska då vårt böneliv hållas levande, liksom engagemanget för att berätta för andra om frälsningens väg? Om vi inte ständigt har evighetens allvar levande för oss, förlorar vi lätt intresset för ett engagerat böneliv eller att verka för människors frälsning.

Om det blir så har en mycket väsentlig del av vårt kristna liv gått förlorad och då är det nödvändigt att det blir en förändring, som leder till ett förnyat böneliv och nöd för människors frälsning. Det kan inte finnas en starkare motivation för att be än att bli medveten om bönens betydelse för att människor ska bli medvetna om sitt behov av frälsning. Tyvärr är det så att bönelivet i våra församlingar generellt sett har försvagats mer och mer under de senare årtiondena. Ändå är det så att bönen egentligen är drivkraften för all andlig verksamhet; utan den blir det mer en verksamhet som bedrivs mer på ett mänskligt sätt än på ett andligt.

Paulus beskriver detta som en andlig strid. *”Vapnen vi strider med är inte köttsliga utan har kraft från Gud att bryta ner fästen. Ja, vi bryter ner tankebyggnader och allt högt som reser sig mot kunskapen om Gud. Vi gör varje tanke till en lydig fånge hos Kristus.”* 2 Kor. 10:4-5.

Det vapen som kallas bön har *”kraft från Gud”*. När vi ber kopplar vi in oss på denna kraft och *”bryter ner tankebyggnader”*, som begränsar människors kunskap

om Gud. Genom bön rivs dessa blockeringar ner hos dem som vi ber för.

Om vi börjar granska alla de löften som är kopplade till bönen blir vi inspirerade till att be uthålligt. Detta är viktigt, eftersom bönesvaren inte så ofta kommer direkt.

Den uthålliga bönen var riktmärket för apostlarna; det kan vi se i Apostlagärningarna. Så här uttrycks det: *”Alla dessa höll enigt ut i bön tillsammans med några kvinnor, Jesu mor Maria och hans bröder.”* Apg.1:14.

Deras uthålliga bön ledde fram till Andens utgjutande och de fylldes alla med kraft från höjden, när det som Jesus hade lovat skedde. Ett nytestamentligt böneliv bör vara riktmärket för varje församling; här finns det stora behov av utveckling.

Hur många brukar regelbundet delta i församlingarnas bönesamlingar? Trots att dessa är de viktigaste av alla samlingar samlar de i regel minst deltagare. När den viktigaste samlingen är den minst besökta är det något som inte stämmer.

På detta område finns det mycket att göra och det är endast målmedveten undervisning som kan leda till att bönesamlingarna får den plats de förtjänar. Om vi kan motivera församlingsmedlemmarna att prioritera bönesamlingarna, så kommer antalet deltagare öka betydligt. Ett levande och fungerande böneliv förnyar såväl den enskilde troende som hela församlingen. Detta kan vi lära av historien och även mer närliggande exempel. Församlingsledningen måste gå före och visa vägen när det gäller att prioritera bönelivet och finnas med på

församlingarnas bönesamlingar. Om inte ledningen sätter standarden, kan medlemmarna uppfatta det som att bönen inte är så viktig. Sanningen är ju precis motsatsen; bönen borde prioriteras, eftersom den är viktigast av allt. Det är nämligen i andevärlden det avgörs om vi ska få framgång och vinna andliga segrar.

Församlingarnas prioritet nummer borde vara att målmedvetet satsa på bönen genom att ständigt mobilisera allt fler församlingsmedlemmar till bön. Vi behöver hjälpa de ovana bedjarna att komma in i bönelivet. Böneskolor behöver upprättas i församlingarna; någon kväll i veckan kan avsättas för en sådan. Upplägget kan vara halvtimmes undervisning om bön och därefter en halvtimme av praktik, alltså bön. En sådan ordning kan få en nedåtgående trend att vända. Våra församlingar behöver bli väckelseförsamlingar igen.

Det andliga ledarskapet har här ett ansvar att vara föredömen för församlingen. Även i de bönegrupper och cellgrupper som många församlingar indelats i, är det viktigt att ledarna är utpräglade bedjare. Det är en grannliga uppgift att vara böneledare och uppmuntra de andra i gruppen att delta i bönen. Det är viktigt att bönegrupperna verkligen gör skäl för namnet, det vill säga att bönen är det centrala i dessa samlingar, inte samtal och fikagemenskap. Församlingarna har ett betydligt högre syfte än att ha en trevlig verksamhet, det handlar framför allt om att vinna andliga segrar och detta sker genom bön.

Idag har vi ett samhälle som i mångt och mycket är

präglat av våld, mord, stölder och annan brottslighet. Trots att polisen och myndigheterna gör vad de kan och sätter in olika resurser, har inte de senaste årtiondenas negativa utveckling kunnat brytas. Denna utveckling bottnar i en tilltagande ogudaktighet och bortvändhet från Gud. I grunden ligger detta på ett andligt plan kan inte djupast sett hanteras av samhället.

Det är nämligen så att de enda som kan verka för en förändring på det andliga området är de som har Guds ande. När synden och ondskan härskar är det djupast sett ett andligt problem. Går vi ännu djupare in på detta område så kommer vi att finna att de som utgör själva ursprunget för ondskan är de andliga makter som Paulus beskriver på följande sätt: *”Vi kämpar inte mot kött och blod, utan mot furstarna, mot makterna, mot världs-härskarna här i mörkret och mot ondskans andemakter i himlarymderna.”* Ef. 6:12.

Här beskrivs den andliga kamp vi har att kämpa och den är inte mot människor utan *”mot ondskans andemakter i himlarymderna.”* För att vi ska vinna den andliga striden om människorna som lever här på jorden behöver dessa andemakter drivas bort och bindas så att deras inflytande över människor begränsas.

När vi vinner den andliga striden i himlarymderna så ger det resultatet på jorden, människor befrias från mörkrets och ondskans inflytande och kan bli frälsta. Under andra världskriget betonade Winston Churchill luftstridernas betydelse på följande sätt: *”Har vi seger i luften så har vi seger på marken.”* På samma sätt är det

i den andliga striden och den striden avgörs genom bön.

Målsättningen ska därför vara att göra varje troende kristen till en bedjare. Det engagemanget har den största betydelse om vi ska vinna andliga segrar och nå framgång. Detta är grundförutsättningen för att vi åter ska få uppleva en väckelse.

4

Församlingar skall växa

Vad kan hindra en andlig väckelse? Detta är en fråga som vi behöver stanna upp inför. Svaret på den frågan kan bli en god början för att ta steg mot andlig förnyelse och väckelse.

Det går inte att gå förbi betydelsen av att den Helige Andes får verka i och tillsammans med människor och församlingar. Vi kan konstatera att då den första kristna församlingen föddes tog den emot och uppfylldes av den Helige Ande. Det gjorde skillnad, i jämförelse med tidigare och samtida religiösa strömningar.

Den Helige Ande är fortfarande nyckeln till att ett församlingsliv inte bara blir ett vanligt föreningsliv. Den kristna församlingen har tillgång till det inga andra grupper och sammanslutningar har, nämligen den Helige Ande!

Den första församlingen utgjordes av människor som var uppfyllda av den Helig Ande och grunden till

församlingars framgång och fortlevnad är fortfarande den Helige Ande. Det handlar helt enkelt om en överlevnadsfråga och då kan väl inget vara mer betydelsefullt än att bli beroende av den Helige Ande? Detta kan helt enkelt inte förbigås.

Den Helige Ande är Hjälparen som Jesus utlovat: *”Men Hjälparen, den helige Ande som Fadern ska sända i mitt namn, han ska lära er allt och påminna er om allt som jag sagt er.”* Joh. 14.26. Vilken rätt har vi att avvisa den Hjälpare som Jesus har sänt?

Vi kan ha den Helige Ande som en del av den kristna tron och läran, utan att för den skull vara delaktiga och beroende av Honom. Då blir det enbart en teoretisk sanning, men inte den praktiska hjälp som Anden vill och ska vara, såväl i den enskildes som i församlingarnas liv.

Har vi blivit så duktiga i vårt kunskapssamhälle och fått så hög teologisk utbildning att vi inte känner oss beroende av den Helige Ande? Det är förödande i så fall.

Den första församlingen var nog med att söka hjälp och vägledning av den Helige Ande. När de upplevt Anden kunde de säga: *”Den helige Ande och vi har beslutat...”* Apg. 15.28. Vilken gudomlig auktoritet som det ger när man kan uttala sig på detta sätt!

För att detta ska bli verklighet behövs en öppenhet och lyhördhet för den Heliges Andes tilltal och vilja. Vår vilja och våra planer behöver nollställas så att den Helige Ande får föra fram det Han önskar. Vi kan inte gå motsatt väg och bara planera utifrån våra egna tankar och sedan be om den Helige Andes godkännande av

detta. Vi kan undvika många svårigheter och problem genom att söka den Heliges Andes ledning.

Låt oss återvända till Apostlagärningarnas beskrivning av hur de första kristna församlingarna agerade. Här finns god vägledning, och om vi tar vara på den, blir också vi framgångsrika i vår tid. De församlingar som idag står för församlingstillväxt och utveckling är de karismatiska och de som är öppna för den Helige Ande. I dessa församlingar finns en öppenhet för den Helige Andes hjälp och för de andliga nådegåvorna. Fortfarande är det på det sättet att Anden verkar där Han får möjlighet att göra det.

I det sammanhanget behöver vi fråga oss: finns det möjlighet för Anden att verka i de sammanhang, där vi är engagerade? I många församlingar idag är det så att en vanlig gudstjänst är programmerad från dess inledning till dess slut. Den är klockad nästan på minuten att avslutas på sedvanlig tid. Frågan är då hur finns då utrymme för den Helige Ande att komma in i dessa programmerade gudstjänster?

Är vi så osäkra och otrygga att vi själva vill ha kontroll över gudstjänsterna? Litar vi inte på den helige Ande. Faktum är ju att det är när den Helige Ande får kontrollen som det blir attraktivt att delta i en gudstjänst.

Men i stället har det tyvärr blivit alltmer förutsägbara gudstjänster, där man på förhand i princip vet hur allt kommer att gestalta sig. Detta gör att många lätt tröttna och ledsnar på slentrianen i detta. Därför är det också många medlemmar som inte längre deltar i

församlinglivet.

Det andliga livet ska inte vara tröttande utan upplivande, då folk kommer till gudstjänsterna med en förväntan att få vara delaktiga i det som Gud kommer att göra. Han vill genom sin Ande verka, frågan är bara om vi tillåter Honom att göra det?

Det är lätt att församlingar kommer in i rutiner och ordningar som man är uppbundna till. Det är svårt att komma ur dessa traditioner och därför kan vi se att det är mycket lättare för nybildade församlingar att vara öppna och formbara för förnyelse. Detta är också orsaken till att dessa församlingar ofta växer. Men Herren vill att också de gamla församlingarna ska växa. Det finns det också möjlighet till om vi kan släppa kontrollen och lösgöra oss från traditionens hårda band.

Låt oss fastslå att det finns hopp för gamla församlingar, likaväl som för nybildade. Beroendet av den Helige Ande är nyckeln till väckelse, utveckling och framgång. Låt oss öppna för den Helige Ande som vi behöver för att det skriande behovet av en ny väckelsetid ska uppfyllas.

Andlig väckelse är förutsättningen för verklig församlingstillväxt i vår tid, likaväl som under den tid då de flesta frikyrkor restes upp i vårt land och de första decennierna upplevde en stadig tillväxt. Vi behöver uppväcka vårt arv från gångna tider, ett arv som är viktigt att förvalta. Låt oss aldrig se ner på dessa skeenden eller mena att detta inte har någon relevans i vår tid. Guds besökelsetider är alltid lika oumbärliga, och Han önskar

att komma till sitt folk även i vår tid. Men då måste vi åter ställa oss frågan: Vill vi ha väckelse?

Eller tycker vi att det är tryggast som vi har det, då inga överraskande moment av väckelse och andeutgjutelse kan överraska oss i våra invanda mönster; just dessa mönster som kan vara ett hinder för andlig frihet och som får till följd att många tröttnar på att engagera sig. Tyvärr finns det många exempel på att människor dragit sig undan från församlingar av den anledningen. Det måste vi vara ärliga att tillstå, och ta dem på allvar som dragit sig tillbaka, och inte mena att de bara är allmänt kritiska till allt. Då kanske vi inser att det är längtan efter ett djupare andligt liv som gjort att man dragit sig tillbaka, och om församlingarna öppnar sig för andlig förnyelse så kan de komma tillbaka.

Om det blir andliga besöketider i församlingarna så dras både längtande troende och icke bekännande kristna till de församlingar som upplever detta. Det är något attraktivt, när Guds Ande verkar och utför sitt verk. Där sådant sker är det så tilldragande att man dras dit även om det kan vara tiotals mil att färdas för att få vara med i den ljuvliga andliga atmosfär, där Gud verkar och människors liv blir förvandlade. Det är detta som är grunden till verklig församlingstillväxt. Detta behöver vi uppleva i vår tid, då de allra flesta församlingar är på tillbakagång och antalet medlemmar minskar. Vi har bara under de senaste årtiondena sett hur många församlingar har tvingats lägga ner på grund av att medlemsantalet blivit alltför lågt. Nu behöver vi vända denna trend och

se hur församlingar både växer och nybildas, när Guds Ande berör plats efter plats i vårt land. Det är sorgligt att se hur kapell och kyrkbyggnader har sålts och förvandlats till fritidshus, bostäder eller profana lokaler. Alla som vågar se verkligheten i vitögat inser att detta är tecken på andlig utarmning.

När vi kommer till insikt om det som pågår borde det leda till att vi vaknar upp och vill söka oss tillbaka till de urgamla stigarna, som våra förfäder trampade upp en gång, och som inneburit så mycket av välsignelse i många bygder, byar och städer i vårt land.

Det är också så att när församlingars medlemsantal minskat så har man sökt sammangående med andra församlingar i närheten. Detta behöver inte vara något fel utan kan vara en praktisk lösning för många församlingar. Det är bara det att flera av de sammanslagna församlingarna också minskar, och risken finns att det till sist får till följd att all verksamhet läggs ner.

Vi behöver se mer med trons ögon och ta till vara de möjligheter som finns mer långsiktigt att vända trenden för minskande församlingar. Många församlingar som kämpar för sin existens har en mycket hög genomsnittsålder och behöver se att yngre krafter kommer in och ge inspiration till en nytändning. En av de möjligheter som kan provas är då att gå ut med en förfrågan om det finns några som upplever en kallelse att flytta till platser som har den församlingsproblematiken. Det finns säkert många andra kreativa sätt, exempelvis från centralt håll, som kan leda fram till man får kontakt med hängivna

personer, som bär på en brinnande längtan att få tjäna Gud.

Det finns i vårt land många, såväl enskilda som familjer, som har detta på sitt hjärta. Dessa kanske tillhör större församlingar med anställda pastorer, som tar huvudansvaret för de offentliga samlingarna. Då får alla andra, som längtar efter att göra en insats, inte tillfälle till detta, utan riskerar att enbart bli passiva medlemmar i sin församling.

Det är just dessa som har en längtan att aktivt tjäna Gud, som kan bli till hjälp i de församlingar där man inte har ekonomiska möjligheter att ha en anställd pastor och där en hög medelålder på medlemmarna gör att de inte längre kan vara så aktiva. Att öppna för hjälp utifrån kan då hjälpa många församlingar att överleva. Idag finnas det även exempel på ganska stora samhällen, där det tidigare funnits en och kanske till och med flera församlingar, men där det nu inte finns någon församling alls. Det är av stor vikt att det finns kristna församlingar, med personligt troende kristna, som kan möta sökande människor i andlig nöd.

De passiva medlemmar som inte har någon större möjlighet att verka i större församlingar, är ett stort andligt kapital som bör tas till vara. Här kanske man i samfunden från centralt håll kan göra utvärderingar och kartlägga de orter där tynande församlingar är på väg att upphöra. Samfunden kan sedan göra förteckning på sådana församlingar och genom olika kanaler gå ut med upprop om att engagera sig i de församlingar som

önskar sådan hjälp. Det är en av de vägarna som bör prövas i vår tid för att rädda så många små församlingar som möjligt.

Glädjande nog så förekommer nu också försök till nyplanteringar av församlingar i bostadsområden och på platser, där andlig verksamhet behövs. Detta är förstås hälsotecken, men låt oss inte heller glömma de församlingar som redan finns. De kan få uppleva en ny tid, vilket skulle innebära en stark uppmuntran för dem som nu är gamla och som troget tjänat i sina församlingar under många årtionden. Den bästa present dessa kan få är att få se församlingen vitaliseras och undgå att läggas ner.

5

Glimtar från väckelsetider

Om vi har möjlighet att ta del av muntliga vittnesbörd från dem som en gång upplevt verklig väckelse, bör vi göra det. Tyvärr är det en alltmer glesnande skara som har erfarenhet av andlig väckelse och för varje år minskar den alltmer. Det är tyvärr så att det senaste halvseket finns det inte många exempel på platser som har upplevt en genomgripande andlig väckelse.

Det finns förstås andra möjligheter att få ta del av vittnesbörd från väckelsetider, eftersom det finns en hel del litteratur som skildrar väckelser som förekommit på olika platser. Denna litteratur kan bidra till att sporra läsaren att själv bli delaktig i ett väckelseskede. Det är nog så att upplevelsen av en väckelse är det närmaste man kan komma att förnimma en glimt av det himmelska redan här på jorden, och vem vill inte få del av något sådant?

Väckelselitteraturen kan innebära en god utgångs-

punkt att skapa längtan efter andlig väckelse i vår tid. Denna litteratur borde vara en obligatorisk del i all pastorsutbildning och mycket tid borde också avsättas för studier av väckelsehistoria. Detta är en god grund för blivande andliga ledare att bli inspirerade att verka för väckelse i olika församlingar, varav flera en gång kom till just på grund av starka väckelseskeenden.

Vi ska här få ta del av två exempel på vad väckelse är och båda dessa är hämtade från en socken i Småland, nämligen Hjälmseryd, cirka 7 mil söder om Jönköping. Småland är ett landskap, där det gått fram flera stora väckelser som satt sina spår ända in i våra dagar. Där växte många församlingar fram som en följd av dessa väckelser och kapell och bönehus växte upp som svampar ur jorden.

I det första exemplet ska vi förflytta oss till mitten av 1800-talet. Beskrivningen av vad som hände är hämtad från *Växjö Stifts Hembygdskalender* från 1929 och återgiven av folkskolläraren Alfred Hultqvist. Han skriver om en annan skollärare som var ett väckelseredskap i Hjälmseryd på den tiden, hans namn var Johannes Karlsson och han var från Berga i Kalmar län. Så här beskrivs ett predikobesök av denne Karlsson som gjordes i Brohult, en liten by i Hjälmseryds socken med ett mindre antal gårdar:

”Då jag talade i Brohult, Hjälmseryds socken, första gången, var där säkert 3 000 åhörare. När jag kom dit, voro alla fönster uttagna, huset var fullproppat, omkring byggnaden var fullstoppad ungefär 20 alnar på alla si-

dor. Jag kom troligen inte till dörren på en halv timme ifrån början av trängseln och till dörren.

Jag sade: 'Det är mig, som folket väntar på.' Och då bjöd de till att hjälpa mig fram, men det gick sakta. När jag äntligen kom in, så steg jag upp på en stol, läste upp en bibeltext och bad. Sedan fick jag intet ord att säga på en lång stund. Varken förståndet eller andens påkörande gav mig något att säga. Men därefter kom följande ord som en inspiration: 'Här är en man, som har syndat en oförlåtlig synd mot den helige ande'. Sedan var jag tyst igen ungefär 20 minuter, medan den olycklige gick sitt håll. Men det visste jag inte, förrän talet var slut.

Efter de 20 minuterna så lossades tungan, och jag talade till i dagningen, och jag kunde icke tiga förr. Men både folket och jag tyckte, att det inte varade mer än två timmar, men kanske det var åtta timmar." Slut citat.

Det sistnämnda vittnar om att då väckelsens ande är utgjuten kan tiden bara rinna iväg, på samma sätt som när man upplever något spännande och intressant. Det är också så man kan föreställa sig hur det är att vara närvarande när Guds Ande verkar i väckelseskeenden.

Det andra exemplet på hämtat från boken *Saliga Emma*, skriven av pastor Lennart Nilsson. I boken beskrivs den väckelse som då gick fram och som Emma var med om:

"Under senare delen av 1800-talet präglades Hjälm-serydsbygden av en andlig väckelse. Tre lekmannapredikanter var använda av Gud till människors frälsning. Dessa var utrustade på ett underbart sätt och komplet-

terade varandra. 'Stor-Nisse' predikade för oomvända om syndens förskräcklighet och nödvändigheten att söka frälsning hos Jesus. 'Lill-Nisse' predikade helgelse och vikten att vandra vidare på vägen och överge syndalivet. Sven Ryberg sjöng och ledde med varlig hand de sökande till frälsningsvisshet. Dessa tre medverkade även vid olika tillfällen i bygdens kyrka tillsammans med prästmannen. Sammankomsterna präglades av den Helige Andes närvaro.

Förkunnelsen var levande och en jublande frälsningsvisshet fann sitt uttryck i verklig lovsång. Om sångkvaliteten ej kunde tillfredsställa höga krav så kunde ingen ta fel på sångarglädjen. Man slutade inte att sjunga när mötet var tillända. När glada läsare vände hem, ofta i sen timma, genljöd den ljumma vårluften av sång: 'Höga majestät vi alla för dina fötter nederfalla.'

I hemmen samlades man för att läsa Guds ord och bedja. Fastän min far ej var en avgjord kristen samlades vi i vårt hem. Fars läskunnighet var begränsad och han uppmanade torparpojken Pelle att läsa Bibeln. Alla förnam att det var något särskilt med Pelle. Jag förstår att det måste varit Guds Ande som var över honom. Men ingen kunde förklara det. Pelle hade blivit frälst innan väckelsen kom.

Senare fick vi veta, att denna enkle torparpojke själv läst i Guds Ord om dopet. Vid denna tid var det ingen förkunnelse om trons dop, det var barndopet som gällde. Pelle hade dock övertygats om att dopet skulle ske genom nedsänkning. Då ingen förstod honom gick han en dag

själv ned till sjön, doppade sig under vattnet tre gånger i Faderns, Sonens och den Helige Andes namn. Denna enkla troshandling såg Gud och gav sin välsignelse. Denne enkla torparpojke fick bli många till välsignelse.

På så sätt fortsatte Gud att verka i bygden. Det ledde till att grannar bad varandra om förlåtelse för oförrätter och vid sammankomsterna i sockenstugan och missionshusen sökte människor Gud till frälsning. I dessa sammankomster hjälptes både präster och lekmän åt att leda människor fram till frälsningsupplevelse. Här fick jag vara med och både tala och sjunga. Jag sjöng med hänförelse. 'Jesus för världen givit sitt liv, öppnade ögon Herre mig giv. Mig att förlossa offerar Han sig. Då han på korset dör ock för mig'. 'Emedan blodet räcker till och runnit har för alla. Jag om detsamma sjunga vill, dess värde kan ej falla'. Det var mest sånger om blodet och 'hallelujasånger'.

Väckelsen berörde Svenska kyrkan och Emma berättar att i ortens kyrka hade man under mer än trettio år frälsta präster. En komminister Plym-Forsell var en varmt troende kristen. I kyrkan inbjöd han till altarringen där han bad för de väckta. Denne prästman engagerade sig i nykterhetsarbetet och med hans medverkan upphörde rusdrycksförsäljningen. Tidigare hade det varit öppet en gång i månaden.

Väckelsen i denna bygd ledde till att av socknens 1500 invånare var det endast 15 som ej tog emot frälsning. Vid denna tid byggdes mer än tjugo missionshus på olika ställen i socknen." Slut citat.

Resultat av denna väckelse som gick fram i Hjälmseryds socken var att 99 % av folket som bodde där blev troende. Det är inte lätt att förbli ofrälst när den Helige Ande vilar över en bygd. Detta är ett starkt vittnesbörd om hur människor i en hel bygd kan bli förvandlande då en genomgripande väckelse går fram.

Om en andeutgjutelse får beröra plats efter plats förändras inte bara de enskilda människorna utan det kan påverka hela landet. Det var det som skedde på 1800-talet. Vårt land var då i ett tillstånd av nöd, superiet förödde hela familjers liv på grund av den misär som följde i alkoholens spår.

I denna tragiska situation bröt frikyrkorörelserna fram och förändrade vårt land. Låt oss aldrig glömma frikyrkans rötter som en sporre och uppmuntran för oss att verka för en andlig väckelse i vår tid.

6

Behovet av att väckas

En väckelse startar bland Guds folk, i de troendes hjärtan, och man kan tala om att det sker ett nytt uppvaknande. Det första uppvaknandet kom när man insåg sitt andliga tillstånd och behovet av att få sin synd försonad, vilket ledde till frälsning. Sedan är det viktigt att växa i tron, för annars är det lätt att förlora den första kärleken, som är så viktig i starten av den kristna vandringen. En annan fara som lurar på oss i livet med Gud är att förlora vår andliga vaksamhet. Det är lätt att glida in i ett slentrianmässigt kristet liv utan att man är observant på detta.

En annan fara som hotar varje kristen är att somna in andligt. Denna fara belyses i bibelordet på ett flertal ställen och därför borde en maning om att hålla sig vaken ha sin naturliga plats i förkunnelsen i olika församlingar.

Här vill jag lyfta fram några av de bibelställen som manar oss till att vara andligt vakna och ge några korta

kommentarer i anslutning till detta. Från de tre första evangelierna är de tre första verserna hämtade och ordet vakna är markerat med fet stil i samtliga verser som här presenteras.

*Var därför **vakna**, för ni vet inte vilken dag er Herre kommer.* Matt. 24:42.

Det är Jesus som säger dessa ord som en uppmaning till att hålla sig andligt vaken då han kommer igen. Anledningen till att det är så viktigt att vara vaken i samband med hans återkomst är att ingen vet vilken dag eller stund när den inträffar. Det finns ingen tid och möjlighet att förändra sig när vi kommer att uppräckas Herren till mötes, så som det är beskrivet i 1 Tess. 4:17.

*Och vad jag säger till er, det säger jag till alla: Håll er **vakna**!* Mark.13:37.

Också dessa ord är uttalade av Jesus och är kopplade till hans återkomst. Uppmaningen är återigen att vi ska hålla oss vakna inför den. Detta är så angeläget att han säger detta ”till alla”. Här kan ingen ställa sig utanför den skara som han riktar orden till. Det handlar om nyfrälst såväl som gammalfrälst. Det handlar inte om vem du är. Att vara vaken är lika viktigt oavsett om du är en medlem, pastor, teolog, ung eller gammal.

*Saliga är de han finner **vakna**, även om han skulle komma mitt i natten eller på småtimmarna.* Luk. 12:38.

Även dessa ord är sagda av Jesus och också de är

kopplade till hans återkomst. Här kan vi se att vaksamheten är förknippad med salighet. Över dem som är vakna då Jesus kommer uttalar han att de är saliga. Att vara salig borde vara självklart för varje kristen. Eftersom allt tyder på att vi lever nära denna händelse då Jesus ska komma åter, så är detta löfte om salighet verkligen något som vi ska gripa tag i genom att förbereda oss inför denna stora händelse. Det borde vara en självklarhet för oss att leva i vaksamhet och väntan inför Jesu återkomst, som kan inträffa när som helst. Bibeln talar nämligen om att denna händelse som att den kommer överraskande och därför krävs en ständig vaksamhet.

*Var ständigt **vakna** och be om kraft att undfly allt som ska ske och kunna bestå inför Människosonen. Luk. 21:36.*

Även här betonar Jesus hur viktigt det är att vara ”ständigt **vakna**”. Här finns alltså inget utrymme för att gå in i en kortare eller längre ”andlig dvala”, här är det ständig vaksamhet som gäller.

*Var därför **vakna** och kom ihåg att jag i tre års tid, natt och dag, aldrig har slutat förmana var och en av er under tårar. Apg. 20:31.*

Här är det Paulus som håller ett avskedstal till de äldste i Efesos. Hans uppmaning till det andliga ledarskapet i församlingen i Efesos är att de ska vara vakna. Den andliga vaksamheten är naturligtvis speciellt viktigt för

dem som är andliga ledare och föredömen. Naturligtvis är det lika viktigt för det andliga ledarskapet i vår tid att leva i ständig vaksamhet.

Om ledarna inte lever i vaksamhet är det inte bara en fara i för dem själva, utan för hela den församling som de är satta att leda. Är inte det andliga ledarskapet andligt vakna, så är det också stor risk att de som står under deras ledning inte heller är det. Man kan också vända på detta positivt och fokusera på att när ledarna är andligt vakna så kommer detta att ha en positiv inverkar på medlemmarna som finns i församlingen. Därför behöver vi ha som böneämne att pastorer och styrelser lever i ständig vaksamhet inför Jesu tillkommelse.

Gör detta och tänk på tiden, att det är dags för er att vakna upp ur sömnen. Frälsningen är oss närmare nu än när vi kom till tro. Rom.13:11.

I denna vers framhåller Paulus återigen vikten av att vara andligt vaken. Här verkar han vara bekymrad över att denna vakenhet inte finns hos de troende i Rom som han skriver till. Det är svårt att tyda hans ord på annat sätt, när han skriver: *”det är dags för er att vakna upp ur sömnen.”* Låt oss tänka tanken att om Paulus hade skrivit brev till de församlingar som vi har i Sverige, skulle han då inte upprepa sin uppmaning det är dags att vakna upp ur sömnen?

Det är mycket troligt att för många av oss skulle denna uppmaning vara lika aktuell här som för de troende i Rom; ja kanske rentav ännu mera aktuell! Det är

så lätt att bli förblindad och bara läsa uppmaningarna i Bibeln som att de enbart gällde dem som då tog emot dem. Naturligtvis är det inte så, det är uppmaningar som är ständigt gällande och därför också högaktuella i vår tid.

*Gör detta under ständig bön och åkallan och be alltid i Anden. Var därför **vakna** och håll ut i bön för alla de heliga. Ef. 6:18.*

Här framför Paulus samma uppmaning till de troende i Efesos. I denna vers skriver Paulus om bönen, och nämner den till och med två gånger. Det är säkert ingen tillfällighet. Ett medel mot andlig sömnaktighet är att ha ett levande och ständigt pågående böneliv. Det finns nog inget annat som kan hålla sömnaktigheten på det andliga området borta, som just vårt böneliv. I bönen bevarar vi kontakten med himmelens Gud, han som ständigt är vaken, beredd att vaka över oss och hjälpa oss när faran att somna är överhängande.

Ett levande, brinnande kristet liv är oförenligt med den sömnaktighet som annars hotar oss. Vi kan också vända på det: Att vara en brinnande kristen har sin grund i att man lever ett liv i bön. Här har vi botemedlet mot andlig sömnaktighet!

*Låt oss därför inte sova som de andra utan hålla oss **vakna** och **nyktra**. 1 Tess. 5:6.*

Paulus riktar här sina uppmaningar om vaksamhet till de troende i Thessaloniki och vi kan konstatera att

detta är ett ständigt återkommande tema i det budskap som Paulus har till olika församlingar. Vi kan också dra slutsatsen att då han var personligt närvarande i församlingarna och talade till dem, så fanns denna uppmaning även med i hans predikningar. Hur är det i vår tid? Förekommer det uppmaningar om vaksamhet i dagens förkunnelse? Tänk efter hur det är! Mycket av det som idag predikas är bekräftande budskap om hur bra vi har det som kommit in i Guds rike och blivit frälsta.

Detta är visserligen sant, men det gäller också att bevaras i tron. Vi har konstaterat att Paulus inser att det behövs uppmaningar till att hålla sig vaken. Om det gjorde det på den tiden, så är behovet av sådana uppmaningar förvisso inte mindre idag.

*Spänn därför bältet om livet, var **vakna** och hoppas helt och fullt på den nåd ni ska få när Jesus Kristus uppenbarar sig. 1 Petr. 1:13.*

När vi nu har fått del av Paulus undervisning på detta område så kan vi gå vidare till den store aposteln Petrus. Det var han som av Jesus fick himmelrikets nycklar, som vi kan läsa om i Matt.16:19.

Dessa använde Petrus då han höll den första stora predikan efter uppfyllelsen av den Helige Ande som lärjungarna fick del av den första pingstdagen. I sin predikan, där i Jerusalem, öppnade Petrus himmelriket för judarna och minst tre tusen kom till tro.

Petrus var också med och öppnade himmelriket för hedningarna. Det gjorde han då han besökte Kornelius

och de som var församlade i hans hus. De församlade tog då emot det som Petrus predikade om och blev den första grupp icke-judar som blev frälsta genom tron på Jesus. Sedan har oändligt många från det som utifrån Bibeln kan betecknas som "hednavärlden" följt efter. I den citerade versen ser vi att även Petrus såg det som ett grundläggande behov att de troende höll sig andligt vakna.

"*Var vakna*", uppmanar Petrus i den citerade versen. Vaksamhet och vakenhet är det naturliga tillståndet hos den troende.

Var nyktra och vakna. Er fiende djävulen går omkring som ett rytande lejon och söker efter någon att sluka.
1 Petr. 5:8.

Här betonar Petrus varför det är så viktigt för den troende att vara vaksam. Som troende får vi aldrig glömma att vi har en fiende, som är djävulen. Han är ständigt verksam och söker som ett lejon efter sitt byte. Det är de troende som han är ute efter, de andra är redan hans byte. Detta är den andliga verklighet som Bibeln visar på.

Men Bibeln visar också på att djävulen inte är nöjd med detta. Han vill också komma åt dem som just börjat sin vandring med Frälsaren. Ibland kanske vi glömmer bort att så är fallet. Kanske vi förr var mer medvetna om detta och i förkunnelsen varnade för denne Guds fiendes avsikter. Vi kan bara tänka på hur John Bunyan så målande beskriver den andliga kampen i sin bok *Kristens resa*.

Den beskriver hur en kristen hotas av ständiga faror att gå under på vägen till det himmelska målet. Först när vi är framme vid detta mål är faran över. Därför behövs andlig nykterhet för att förstå att den kamp som den troende har att utkämpa i denna värld är en verklighet. Det är därför som Petrus uppmanar till att vara nykter och vaken.

Jag ser det som min plikt att väcka er med mina påminnelser så länge jag är kvar i detta tält. 2 Petr. 1:13.

Petrus såg det som ett grundläggande behov att hålla de troende andligt vakna. Det var inget som han kunde ta lätt på, eftersom han skriver: *"min plikt att väcka er genom mina påminnelser"*. Av ordet *"påminnelser"* kan vi förstå att det inte var vid något enstaka tillfälle som detta skedde. Det var ett budskap som han upprepade till sina åhörare och till mottagarna av de brev som han skrev.

Vakna upp och stärk det som är kvar och som var nära att dö, för jag har inte funnit dina gärningar fullkomliga inför min Gud. Upp. 3:2.

I Bibelns sista bok återkommer uppmaningen att vakna, här riktad till församlingen i staden Sardes i Mindre Asien. Den här gången är det Jesus själv som står för uppmaningen. Det är den gamle aposteln Johannes som förmedlar hälsningen från Jesus i det brev som Johannes fick uppdraget att sända till denna församling.

Det var en av de relativt nystartade församlingarna

i Mindre Asien som här fick uppmaningen av Jesus om att vakna upp. Församlingen var bara några årtionden gammal och ändå hade den redan behov av ett andligt uppvaknande.

Ja, det hade gått så långt att Herren säger: *"Du har namn om dig att du lever, men du är död."* Vilken diagnos Jesus här ställer angående läget i denna församling! Vi har kanske svårt att tänka att detta budskap skulle vara aktuellt i vår tid? Det var säkert lika svårt för församlingen i Sardes att inse sitt andliga tillstånd; att det stod så illa till att Jesus betraktade församlingen som andligt död. Men så var ändå fallet.

När församlingen i Sardes, efter denna relativt korta tid, hamnat i en sådan allvarlig situation förstår vi hur snabbt utvecklingen kan gå utför, efter att en församling har bildats. Den första inspirationen och kärleken till Herren hade förändrats och hela församlingen var i behov av ett andligt uppvaknande.

Om detta behov uppstod så snabbt i den församlingen, då kan man fråga sig hur det är med vår tids församlingar som är betydligt äldre än några årtionden, ja många är till och med mer än ett århundrade gamla. Hur mycket mer kan det inte ha lägrat sig en sömnaktighetens ande över församlingarna efter så många år? Vågar vi rannsaka oss i ljuset av detta? En sådan andlig granskning är helt nödvändigt för att vi ska få se ett andligt uppvaknade och i spåren av den få uppleva den väckelse som i de flesta fall var anledningen till att församlingarna blev till.

Väckelsefrågan som sådan kanske är så enkel att det är församlingarna som behöver ett uppvaknande, behöver bli väckta, innan vi överhuvudtaget kan förvänta en väckelse utanför församlingen. Väckelsen börjar i församlingarna. Kan vi inse det, så har vi lagt grunden till att vara med och bana väg för en väckelse. Vi behöver låta det väckande budskapet verka så att den andliga sömnaktigheten försvinner från oss. Att denna sömnaktighet hotar oss har vi Jesu egna ord på och vi ska se närmare på detta i nästa kapitel. Där kommer vi att granska motsatsen till vaksamhet, nämligen andlig sömnaktighet.

Faran av andlig sömnaktighet

Jesus ger i sin undervisning insikt om hur det ska vara vid tiden för hans återkomst. Då ska det råda en mycket stor andlig sömnaktighet. Det är ett påstående som är grundat på Jesu egen undervisning. I Matt. 25:1-13 kan vi läsa om detta.

Det vi läser i dessa verser är en fortsättning av det tal som Jesus har hållit i det föregående kapitlet, där han talar om tecken på hans återkomst. I dessa verser i det 25:e kapitlet, ger han ytterligare ett tidstecken och det är att en andlig sömnaktighet ska drabba de troende vid tiden för hans återkomst.

Detta var evangelisten Frank Mangs på det klara med, när han skrev sin bok *Med brinnande lampor*, följande om det som Jesus undervisade om i Matt. 25: "Han förutsade mycket bestämt att den andliga försoffningen skulle bli den dominerande atmosfären bland hans bekännare i denna tidsålders afton."

Jag menar att det faktiskt är detta tillstånd som nu råder och det är därmed ett av de främsta tecknen på att Jesu återkomst är nära. Vi lever i den tid när Jesu ord går i uppfyllelse. För det första så är det ett tecken på den andliga sömnen att man inte är medveten om att detta tillstånd råder nu. De som sover är helt enkelt inte medvetna om att de gör det.

Men den som vaknar upp från sin andliga sömn inser hur illa det varit med det andliga livet. Vad vi behöver är ett djupgående andligt uppvaknande! Det har skett hos enskilda kristna och detta bevisar att det kan ske hos fler. Vi önskar att det blir ett brett andligt uppvaknande i hela kristenheten. Detta skulle göra avtryck och förändra tillståndet i församlingarna och ge återverkningar i hela samhället.

Det var detta tillstånd som rådde då väckelsens eld brann en gång i tiden i många församlingar. Det är också den väckelse som vi behöver nu! Själva ordet väckelse är precis det som det handlar om; uppvaknande. Vi kan väckas ut den naturliga sömnen genom att någon väcker oss. Nu behöver vi vara många som är med och väcker upp människor ur andlig sömn!

Nu är det långt ifrån självklart att alla vill att de som har till uppgift att väcka andra med sitt väckelsebudskap, ska få göra sig hörda. Som vi vet är det skönt att sova, i regel så är det ett mer önskvärt tillstånd än att väckas. På samma sätt är det på det andliga området, man vill inte väckas, den andliga sömnen kan vara skön, på samma sätt som den naturliga är det.

Men det som är så allvarligt är att den andliga sömnen är farlig, livsfarlig för vårt andliga liv, och därför kan vi inte ta lätt på detta. Vi behöver vara medvetna om att detta farliga tillstånd kan drabba oss om vi inte är på vår vakt.

Varför är då detta tillstånd så allvarligt? Jo, på grund av att andlig sömn får så allvarliga följdverkningar. Den som är andligt vaken är mycket väl medveten om att det pågår en andlig strid i andevärlden. Petrus förklarar hur allvarlig denna strid är: *"Var nyktra och vakna. Er fiende djävulen går omkring som ett rytande lejon och söker efter någon att sluka."* 1 Petr. 5:8.

Vår fiende, djävulen vill alltså göra oss till sitt byte. Om vi inte förstår det så är faran stor att bli hans offer. Därför är det så viktigt att inte ta lätt på den andliga verklighet som vi möter i denna vers!

Hur ska vi då kunna förhindra att vi blir ett byte för djävulen? I samma vers ges svaret: *"Var nyktra och vakna"*. Det handlar således om andlig nykterhet och andlig vaksamhet!

Man kan vara så andligt onykter att man har svårt att inse den andliga verkligheten, man lever i ett dimmigt tillstånd, och i likhet med en onykter människa har man svårt att se klart. Det tillståndet gör man lätt kan hamna i fara och bli ett offer, bli överfallen och rent av dödad av den fiende som med alla medel vill hindra oss att nå målet. Allvarligast av allt; man kan bli dödad andligen. Det är många som blivit andliga offer på grund av man hamnat i det tillstånd som är motsatsen till den andliga

nykterhet som Petrus uppmuntrar till.

Petrus medicin mot att inte bli fiendens byte, är att vara andligt vaken. Den som är andligt vaken är naturligtvis bättre rustad än den som sover, vilket kan vara förödande. Det kan exempelvis innebära att man invaggas i en falsk trygghet av att vara frälst och därmed räddad för evigheten. Ett tänkande som kan uttryckas som så: en gång frälst, alltid frälst.

Verkligheten vittnar om att så inte är fallet. Hur många finns det inte som en gång lämnade sitt liv till Jesus, men som idag inte längre förblivit i det andliga livet? Ibland kallas sådana människor för avfallingar, vilket är ett fruktansvärt ord. Men än mer fruktansvärt är att ha avfallit från det liv som man en gång tog emot när man började vandringen med Jesus.

Det handlar inte bara om att *börja* en vandring med Jesus, det gäller också att *fullborda* den. Som Paulus konstaterar i det sista brev han skriver, innan han lämnar denna värld: *"Jag har kämpat den goda kampen, jag har fullbordat loppet, jag har bevarat tron."* 2 Tim. 4:7.

Det som Paulus ger uttryck för då han nu står vid målet för sitt liv, är att han *"har kämpat"*. Det innebär att det andliga livet även är en kamp och för att vi ska vinna denna kamp måste vi kämpa. Detta kanske inte direkt tilltalar oss, eftersom vi av naturen tenderar att vara bekväma, men bekvämlighet kan vara förödande för det andliga livet. Det kan få till följd att vi inte ger den tid för bön som vi borde, eller att vi försummar att läsa Guds ord, vilket är nödvändigt för att uppehålla det

andliga livet och vår relation med Gud.

När vi slarvar med att läsa Guds ord så skapar vi oss en egen bild av vad det kristna livet är, en bild som kanske skiljer sig från den som vi finner i gudsordet. Genom bibelläsningen finner vi riktlinjer för vad ett kristet liv är och hur det ska levas. Försummas denna grund och vägledning är det mycket möjligt att vi börjar leva ett mer världsligt liv, så likt det som de flesta människor lever att det inte märks någon större skillnad. Även här har Petrus ett ord till vägledning för oss: *”Nej, liksom han som har kallat er är helig ska också ni vara heliga i allt ni gör.”* 1 Petr. 1:15.

Det är mycket negativt och skadligt som följer i spåren av att ge efter för andlig sömn. Kanske man rent av borde genomgå ett test, för att utröna hur det står med det andliga tillståndet? Här räknar vi upp några negativa följder av att vara andligt sovande:

Vi kommer inte vara ivriga att be
för människors frälsning.

Vi kommer inte vara så upptagna med
att vittna om tron.

Vi kommer inte satsa medel till missionen.

Vi kommer vara mer upptagna med det
som inte är så väsentligt.

Vi kommer satsa mer på materialism.

Vi kommer inte vara medvetna om de
förförelser som lurar på oss i den yttersta tiden.

Vi kommer inte förstå att Jesu återkomst är
något som kan ske mycket snart.

Vi kommer inte se de profetior som går i uppfyllelse och som är tecken på att Jesu återkomst närmar sig.

Som det är med den naturliga sömnen, så är det endast den som är vaken som vet om att han är vaken. Den som sover är inte medveten om att han sover. Så är det också på det andliga området.

En del av de sovande kommer enligt Jesu ord att vakna upp först efter att han kommit för att ta hem sin brud. Dessa blir då utestängda från den himmelska gemenskapen då brudgummen kommer.

Jesus säger då han talar om detta: *"Håll er därför vakna, för ni vet inte vilken dag eller timme han kommer."* Matt. 25:13. För att vi ska vara redo behöver vi alltså hålla oss vakna – det är Jesu ord. Vill vi ta till oss dessa ord, eller ska vi vifta bort dem och fortsätta vår sömn? Vi behöver nu göra vårt val!

Det allvarligaste med den andliga sömnaktigheten är att man inte är medveten om den. Det är inte för inte som Jesus, när han talar om sin återkomst, säger: "Vaka"! Vi finner på flera ställen att han upprepar denna uppmaning.

Det innebär således att detta är oerhört viktigt. Att vara andligt vaksamma är något som vi ofta behöver påminna oss om och därför måste det också lyftas fram i predikan. Det handlar om att hålla sig vaken eller att väckas upp ur den andliga sömnen.

Detta är inget som man kan välja bort, för då drabbas man av sömnaktighet och försummar bibelläsningen,

bönen, predikan och församlingsgemenskapen.

Här kan man prövas sig själv. Hur var det tidigare i mitt kristna liv? Hur är det nu? Svaret på dessa frågor ger en klar indikation på om var man befinner sig i det kristna livet. Vi behöver väckas. Var är väckelsemötena och de väckande predikningarna?

Förförelser i den yttersta tiden

Det är inte bara den andliga sömnaktigheten som utgör en stor andlig fara i den sista tiden, något annat som är lika påtagligt i den tiden är det andligt avfallet. Detta kan yttra sig på olika sätt och därför är det av största vikt att vara andligt nykter och vaken.

När Jesus talar om de tecken som ska utgöra vägvisare inför hans återkomst, så ger han denna varning: *”Se till att ingen bedrar er. Många ska komma i mitt namn och säga: Jag är Messias, och de ska bedra många.”* Matt. 24:4-5.

Här ska bara ges ett exempel på en villfarelse, en rörelse som har en falsk Messias. Det är den rörelse som är känd som Österns blix. Detta är en sekt om på senare tid vunnit terräng och som infiltrerar kristna sammanhang. Den har sitt ursprung i Kina och där har troende till och med kidnappats för att sedan hjärntvättas av rörelsen. Eftersom det finns vissa inslag av kristen

tro i sekten är den så mycket mer förrädisk. De erbjuder till exempel produktioner med lovsångsdanser som kan vara tilltalande, men källan är ändå falsk.

Strategin för att få ingång hos kristna har till stor del gått ut på att skicka vänförfrågningar på Facebook. Många kristna, även ledande personer, har bejakat dessa förfrågningar utan att reflektera över vem som står bakom dem. Då kristna ser att aktade personer finns med i nätverket, ger det på något sätt legitimitet för att det är okej att besvara vänförfrågningarna, varefter sekten kan söka sig vidare till andra kristna och grupper att få kontakt med.

Framförallt avslöjar sig Österns blixt genom deras syn på Messias, de menar att denne skulle vara en nu levande kinesisk kvinna. Varför skulle den Jesus som här på jorden var en man, nu uppenbara sig som en kvinna? Denna kvinna är född på ett naturligt sätt och är helt igenom en vanlig människa. När Jesus kommer åter kommer han ner från den himmelska världen, på himlens skyar och inte som en människa här på jorden.

Vi nöjer oss med detta exempel på förförelser som ska komma och som Jesus har sagt ska vara tecken på hans återkomst. Naturligtvis skulle en mångfald andra exempel kunna ges på personer och läror, med större eller mindre inflytande, som påverkar människor att gå bort från den levande Guden och den sanna tron.

Det är inte bara falska Messiasgestalter som kommer att uppträda och göra anspråk på att vara den Messias, som i Bibeln själv vittnar om att hans ska komma åter. Det är ännu fler som kommer att uppträda som falska

profeter. Detta är vad Jesus säger i fortsättningen av sitt tal om tecken på hans återkomst: *”Många falska profeter ska träda fram och bedra många.”* Matt. 24:11.

Det är förmodligen så att dessa falska profeter bedrar fler än de falska Messiasgestalterna gör. De flesta kristna inser nog att alla dessa, som gör anspråk på att vara Messias, inte är det. Däremot kan det vara svårare att känna igen de falska profeterna.

Det finns i vår tid många som på olika sätt ställer sig fram som profeter och bär fram budskap med höga anspråk. Dessa kan få mycket stor spridning i vår tid genom sociala medier och de inspelningar som sprids på, exempelvis Youtube. Visningar på detta forum kan komma upp i hundratusental.

Det finns naturligtvis också äkta profeter i vår tid, men det gäller att kunna skilja de äkta från de falska. För att kunna göra det finns det vissa riktlinjer för hur man ska gå tillväga. Ett av dessa riktmärken är att om det budskap som bärs fram inte stämmer överens med bibelordet, då kan man förkasta budskapet som falskt.

Bibeln visar på ett annat sätt att pröva profetens äkthet. Vi tänker på vad som sägs i denna vers: *”När profeten talar i Herrens namn och det han säger inte sker eller kommer, då är det något som Herren inte har talat. Profeten har talat i övermod. Du ska inte vara rädd för honom.”* 5 Mos. 18:22.

Det kan förekomma olika budskap av de profeter som vill att vi ska lyssna på dem; en del av dem skulle man kunna kalla ”lyckoprofeter”. Exempel på sådana

är de som under årtionden uttalat att det ska bli väckelse på olika platser och andra som har profeterat om stora väckelser i vårt land.

Ibland har man kanske velat uppmuntra och budskapen har då varit en form av önsketänkande. De som har haft sådana budskap har inte varit onda, de har menat väl. Men det kan ändå bli fel på olika sätt; dels kan det skapa besvikelser, dels så har en del uppfattat det så att det bara är att vänta på att väckelsen ska komma. ”Vi väntar på väckelse”, det uttrycket har ofta kommit från troende. Istället för att gå in i den bönekamp som är förutsättningen för en sådan väckelse, har många nöjt sig med att passivt vänta på väckelsen.

Vi behöver vara sunda och gå in under de förutsättningar som krävs för att en väckelse ska komma. Medan många passivt väntar, så går det fram en förförelse av stora mått. Mycket som går under beteckningen ”New Age” har lockat andligt sökande människor till fel källor, då dessa sökare har kommit in på ockulta områden. New Age-rörelsen har svept fram över jorden och fångat in miljoner människor genom sitt förföriska utbud.

Den förförelse som nu på olika sätt går fram i världen kommer att öka ytterligare, den blir alltså inte mindre utan större. Det betyder att vi behöver vara ännu mer vakande och försiktiga med vad vi tar in av det som verkar ha ett andligt innehåll. Det falska kan avslöjas, när det provas mot det som är äkta, och då behöver man vara väl förtrogen med den äkta sanningen, genom att studera Bibeln.

Det är precis som de som arbetar med att avslöja förfalskade sedlar. Dessa personer studerar inte olika förfalskningar av sedlar. Nej, de studerar minutiöst de äkta sedlarnas olika detaljer så noga att de reagerar direkt om de får någon sedel i sin hand som på något sätt avviker från en äkta sådan.

På samma sätt behöver vi studera gudsordet så noga att vi bär det i vårt innersta och när vi hör eller läser något som inte stämmer överens med det äkta så reagerar vi. De som blir de lättaste offren för falska rörelser är de som är dåligt grundade i Bibelns sanningar eftersom de har försummat att läsa Bibeln.

Förförelserna kommer att öka i den yttersta tiden och slutligen kommer dessa att sluta i den största förförelse som någonsin ägt rum på denna jord. I nästa kapitel ska vi se vad förförelserna i världen kommer att leda fram till.

9

Kulmen på förförelserna

I Bibeln tecknas profetiskt hur förförelserna kommer att kulminera i den sista tiden. Då vi nu alltmer närmar oss den tiden kan vi redan se tendenser som förbereder denna globala förförelse.

Regissören av detta enorma bedrägeri är ingen annan än djävulen själv, det måste vi ha klart för oss så att vi inte underskattar det som är i görningen. Vi tar hjälp av ett bibelsammanhang som sätter strålkastarljuset på detta: *"Den laglöses ankomst är ett verk av Satan som kommer med stor kraft och med lögnens tecken och under. Med ondskans alla konster bedrar han dem som går förlorade, eftersom de inte tog emot kärleken till sanningen så att de kunde bli frälsta. Därför sänder Gud villfarelsens makt över dem så att de tror på lögnen och blir dömda, alla de som inte har trott på sanningen utan njutit av orättfärdigheten."* 2 Tess. 2:9-11.

Den laglöse, som omnämns här, är en annan beteck-

ning på den Antikrist som kommer att träda fram i tidens slutskede. Vi läste också att det är Satan själv, som står bakom hans ankomst. Det är ett försök från hans sida att störta Kristus från tronen och ersätta honom med den man som han utsett som sin representant på jorden. Denne är alltså motsatsen till den äkta Kristus, Frälsaren Jesus.

Denne bedragare kommer att göra under och tecken precis som Jesus gjorde när han vandrade på jorden. Jesus nämner om detta i sin undervisning om vad som ska komma: *”Falska messiasgestalter och falska profeter ska träda fram och göra stora tecken och under för att om möjligt bedra även de utvalda.”* Matt. 24:24.

Detta med bedrägliga tecken och under är något som förekommer i vår tid. Det är därför viktigt att vi inte söker under och tecken, utan att vi söker sanningen. Det finns de som bedras bara för att de enbart ser till tecken och under, och då tror de att detta är ett bevis på att den som utför dessa har rätt ande. Det förekommer naturligtvis äkta tecken, under och helbrägdagörelser, så det gäller att inte som man säger ”slänga ut barnet med badvattnet”. Risker finns att man bli så rädd för att bli förförd av falska tecken och under så att man tar avstånd även från äkta yttringar och tecken som Herren själv har utlovat ska ske då man predikar ordet i tro och Helig Ande.

Vi ska ytterligare se på texten i 2 Tess. 2, som talar om den slutliga förförelsen. Målet för Satan med dessa tecken, under och alla konster som han ska utföra är

att han ”*bedrar han dem som går förlorade, eftersom de inte tog emot kärleken till sanningen så att de kunde bli frälsta.*”

Grunden för att dessa blir bedragna är, som vi ser i texten, att de inte älskar sanningen. Här kommer många, som förnekar Gud och Hans ord, bli offer för denna förförelse. Om man inte vill älska sanningen och tro på den så är man bedragen, eftersom man har valt detta. Gud kommer faktiskt att förstärka detta val, eftersom det inte finns någon neutral zon mellan sanning och lögn. Om detta läste vi: ”*Därför sänder Gud villfarelsens makt över dem så att de tror på lögnen och blir dömda*”.

Det kan verka chockerande det som sägs här, men det är ändå så att Gud låter människor få det de själva väljer. Vi ska ta del av vad prästen och bibelläraren Erik Bernspång skriver om detta i sin bibelkommentar *Första Tessalonikerbrevet* och *Andra Tessalonikerbrevet*:

”Därför sänder ock Gud över dem villfarelsens makt, så att de sätta tro till lögnen. Igen framhålls Guds suveränitet. Man gycklar inte med den Allsvåldige. I Gamla testamentet lade han en lögnens ande i de profeter som hade accepterat falskheten, 1 Kon. 22: 23, Hes. 14: 9. Och se i Rom. 1: 24, 26 och 28 hur Gud bekräftar människans egen vilja. Ingen självständighet ges åt den som valt att älska lögnen. Till och med domen över dem måste förhärliga Gud. Han är rättfärdig i sina domar. När han tillåter den ohyggliga förförelse vi här läser om är det därför att människorna själva förhärdat sig. Där de vägrar att tro sanningen som är frälsningens evangelium

där stadfäster Gud deras eget beslut och prisger dem åt den lögn de valt att älska, Det kan aldrig bedömas som orättfärdigt att de som förkastar evangeliet tvingas tro lögnen. Och lögnen leder till förtappelse lika ofrånkomligt som sanningen leder till frälsning.

Det som händer är inte en tillfällighet utan något som Gud verkar. Villfarelsens makt är ett uttryck som är svårt att översätta och svårt att riktigt förstå. Dess motsats är Guds rättfärdighets makt. De som vägrar älska sanningen får inte bara en blick på passiv ondska. De utsätts för onskans makt, för lögnens makt att föra vilse. Det är en skakande allvarlig tanke att när människor upphör att göra det goda slutar det obönhörligt med att de befrämjar det onda. Lögnen står i bestämd form. Det är inte en lögn bland andra lögner sanningens motståndare ställs inför. De utlämnar sig själva åt lögnens hela bedräglighet. Den som förkastar Kristi evangelium försätts genom Guds rättfärdighets makt i ett läge där de håller den Laglöses lögn för sanning. Gud vill inte att någon ska förgås. 2 Petr. 3: 9. Men vi har ansvar inför hans kallelse. Han tvingar oss inte att bli frälsta. Vi inbjuds att ta emot. De som förkastar frälsningen vet att de gör orätt när de gör så. Gud förhärdat den som förhärdat sig själv.

Det finns mycken självförvållad otro. Rom. 1: 21. Människor lever i mörker därför att de inte var trogna mot det ljus de hade. När många människor väljer lögnen framför sanningen tillåter Gud i sin rättfärdighet att stora ledare uppstår som leder de lögnälskande skarorna

fel, ofta genom fasansfullt tyranni. Detta kommer att bli fallet då Antikrist framträder. Det stora avfallet kommer att vara orsaken till och förutsättningen för den stora vedermödan som iscensätts av den Laglöse.

Sedan människor förkastat sanningen tror de sig kunna vinna fördelar genom lögnen. Men lögnen ger vedermöda. Lögnen är detsamma som ondskans hela system. Hur skulle vi inte frukta lögnen och lögnens fader! Hur skulle vi inte älska sanningen och honom som sade: Jag är sanningen!” Slut citat.

Här uppenbaras på ett oerhört starkt sätt vikten av att vi håller fast vid sanningen och då i dess yttersta form, Bibeln. I nästa kapitel ska vi ytterligare se på det avfall från gudsordet som nu pågår. Detta är ett tecken i tiden och är en varning för oss alla att vaka över att vi lever i sanningen, annars kan vi bli offer för lögnen.

På det andliga området kommer detta att kulminera med den falske profeten som verkar tillsammans med Antikrist och båda två kommer att vara Satans redskap. Så här beskrivs detta i Bibeln: *”Och jag såg att det ur drakens mun och ur vilddjurets mun och ur den falske profetens mun kom tre orena andar som liknade pad-dor.”* Upp. 16:13.

I denna vers beskrivs Satan som draken och Antikrist är här benämnd vilddjuret, och tillsammans med dem verkar den falske profeten. Det är en satanisk treenighet, den kan sägas utgöra motpolen till den gudomliga med Fadern, Sonen och den Helige Ande.

Den onda treenigheten är förenade i ett uppror mot

allt gudomligt och mot den treenige Guden. Detta uppror är ett nytt försök av djävulen att göra sig lik Gud, så som han en gång försökte göra i den himmelska världen. Det upproret är beskrivet i Jes. 14:12-14. Denna gång kommer upproret att äga rum på jorden och i detta uppror ingår ett försök att dra med människorna.

Detta uppror förbereds redan nu och därför gäller det att genomsåda det. Upproret sker genom det avfall som nu äger rum och som yttrar sig på flera sätt, bland annat genom att man ifrågasätter det som Gud har talat i sitt ord. Att inte lyssna till Honom, som har givit oss sitt ord för att vi ska tro på det, är ett uttryck för upproret mot Gud. De som ifrågasätter Guds ord vill säkert inte kännas vid att det skulle kallas uppror, men vad annat är det då man inte kan böja sig för Guds ord, utan sätter sig över det?

Här är det viktigt att redan nu avslöja att det är en form av uppror. Detta kan också benämnas som avfall från den tro som vi en gång för alla har fått att förvalta, men som nu på senare tid ifrågasätts på många sätt.

Här gäller det att inte falla till föga för angreppen på Guds ord som kan ske genom olika teologer, utan vår uppgift är att följa den uppmaning som är given av Judas i hans brev: *"Mina älskade, trots min stora iver att skriva till er om vår gemensamma frälsning fann jag det nödvändigt att skriva och mana er fortsätta kämpa för den tro som en gång för alla har överlämnats åt de heliga."* Judas vers 3.

Den tro som vi har fått genom den Heliga skrift är

alltså en ”tro som en gång för alla har överlämnats åt de heliga.” Trots att ordet säger detta så tydligt, så är det denna tro som på olika sätt håller på att brytas ner, ifrågasättas och undermineras. Detta kan kallas för avfall och det bidrar till att många kommer att förlora den stadiga grund som behövs då det drar ihop sig för den attack som Satan kommer att organisera och som redan är avslöjad i Uppenbarelseboken.

Avfallet i vår tid är inte bara ett tecken på att vi går mot den tiden utan det förbereder också det slutliga avfallet från Gud. Här behövs tydlighet så att inte avfallet förskönas utan att det avslöjas.

Avfallet i den yttersta tiden

Vi har nu något litet skissat på hur Antikrist kommer att agera då han har trätt fram som djävulens redskap på jorden. Man kan säga att han är en inkarnation av djävulen och kommer att ha en helt vanlig människas gestalt, precis som Guds son hade, då han vandrade på jorden. Han kommer att ha ett helt vanligt namn och inte på något sätt kalla sig för Antikrist. Tvärtom så kommer han med sin charm och utstrålning vara förledande i sin gestalt, men att hans yttersta målsättning är att bedra människorna är helt uppenbart.

Redan Paulus varnade för att detta bedrägeri. Vi ser det här: *”Låt ingen bedra er på något sätt. Först måste avfallet komma och laglöshetens människa träda fram, fördärvets son.”* 2 Tess. 2:3.

Vi ser i denna vers att Antikrist kallas för ”fördärvets son”. Det är alltså ytterligare en benämning på honom och den är talande, eftersom just fördärv är vad Antikrist

önskar föra in människor i, för att förstöra den som är skapad till Guds avbild.

Vi citerar åter något av vad Erik Bernspång skriver i sin kommentar i *Första Tessalonikerbrevet*, *Andra Tessalonikerbrevet*. Här är en del av kommentaren till den vers vi just citerat:

”Laglöshetens människa’ fördärvets man, har trätt fram. Först måste något annat inträffa innan Konungen kan komma tillbaka. Det nödvändiga förebudet till vår Herres Jesu Kristi tillkommelse är det stora och avgörande motståndet mot Gud och allt heligt. Avfallet som här nämns är inom teologin ofta kallat det stora avfallet. Det är inte bara fråga om en tid då många blir slappa i sin tro och likgiltiga i sitt förhållande till Gud. Det är fråga om ett fientligt motstånd, ett uppror mot Gud. Just uppror eller revolt mot Gud är innebörden i det grekiska ordet för avfallet.

Detta uppror mot Gud under ändens tid kan vi läsa om på många ställen i Nya Testamentet. Se till exempel Matt. 24:10-28, 1 Tim. 4:1-3, 2 Tim. 3:1-9 och 4:3-4. Uppenbarligen kommer Satan att sätta in all sin kraft i ett sista försök att omintetgöra Kristi rike. Ett studium av de anförda ställena visar tydligt att avfallet börjar i Kristi kyrka.” Slut citat.

Det är alltså inom kristenheten som avfallet sker från tron eller som Bernspång uttrycker det att det ”börjar i Kristi kyrka”. Det är ett allvarligt budskap som vi på intet sätt kan ta lätt på. Vi behöver här en andlig klarsyn att vi kan se det stora avfall som pågår i vår tid.

Att det ska vara en mörk tid i den kristna församlingen vid tiden för Jesu återkomst, det finns det flera som har förutsett. Prästen Peter Fjellstedt har en kommentar till versen i Luk. 12:37, där det sägs: *"Saliga är de tjänare som Herren finner vakna när han kommer."* Hans kommentar angående tiden då Jesus ska komma tillbaka är:

"Vår Herre och Frälsare är uppfaren till himmelen, men han har lovat att komma igen; då han kommer är det natt i hans kyrka på jorden, men dem han finner vakande, då han kommer, vill han upphöja till himmelsk ära: de ska leva och regera med honom, upphöjas på hans tron och krönas med en oförgänglig krona."

Fjellstedt beskriver här ett allvarligt scenario av "natt i hans kyrka på jorden", men också att de som då är vakande ska upphöjas. Låt oss ta till oss maningen att vara vakande i denna avfallets tid!

Biskop Bo Giertz skriver i *Förklaringar till Nya Testamentet* i en kommentar till 2 Tim. Vers 1-9, följande: "I den yttersta tiden blir det ett stort avfall. Det säger hela Nya Testamentet, från Jesu egna ord i evangelierna fram till Uppenbarelseboken."

Även inom judendomen finns uppfattningen att ett avfall kommer att ske i den yttersta tiden. Så här skriver för detta universitetslektorn Leif Carlsson i sin kommentar till Tessalonikerbrevet med titeln *I väntan på återkomsten*: "Idén om ett avfall före historiens avslutning och upprättandet av gudsriket fanns i den samtida judendomen."

Ole Hallesby, som är ett aktat och välkänt namn i kristenheten, skriver om avfallet på följande sätt: ”I alla händelser kan vi icke i kyrkans långa historia påvisa något avfall som tillnärmelsevis kan mäta sig med det som vi nu upplever.”

Då Frälsningsarméns grundare William Booth fick frågan vad han ser för utveckling, när det gäller framtiden, så gav han följande kommentar: ”Religion utan den helige Ande – kristendom utan Kristus – förlåtelse utan omvändelse – frälsning utan pånyttfödelse – politik utan Gud – himmel utan helvete.” Det är en tankeväckande beskrivning av hur utvecklingen har blivit på olika områden.

Det är viktigt att vi har ett historiskt perspektiv och utifrån detta betrakta vår tid. Detta avfall började på allvar under 1800-talet och sedan dess har det blivit allt värre eftersom tiden har gått och aldrig förr har vi sett ett liknande avfall som i vår tid.

Den liberala teologin underminerar tron, bibelordet förmänskligas och man sätter sig som en domare över vad som kan tänkas vara Guds ord i Bibeln. Det är också så att statistik från världen över att de församlingar som har öppnat upp för liberalteologi minskar och går tillbaka, så också i vårt land. Det är en tankeställare som borde få oss att inse att det är ingen framkomlig väg att slå in på.

Vi behöver istället ha den inriktning som finns angiven i själva bibelordet: *”Hela Skriften är utandad av Gud och nyttig till undervisning, tillrättavisning, upprättelse*

och fostran i rättfärdighet.” 2 Tim. 3:16.

”*Hela skriften*” är utandad av Gud, alltså kan vi inte plocka ut det som vi anser är Guds ord. Det är viktigt att vi böjer oss för detta tydliga vittnesbörd om hela skriftens gudomlighet. Vi ska inte böja oss för olika teologers mänskliga uppfattningar, oavsett om de har höga titlar som teologie professor eller teologie doktor. Det finns en allt för stor respekt för titlar och många tror att de som har dessa titlar är de sanna uttolkarna av bibelordet. Men så är det inte alls. För att uppnå dessa titlar har man i regel vid universiteten fått studera en litteratur som ur ett rent mänskligt perspektiv framställt sin syn på Bibeln, och där tron på det övernaturliga har reducerats eller rent av borttagits.

Det liberala synsättet på Guds ord fick sin ingång först i Svenska kyrkan på 1800-talets senare del. Sedan dess har det trängt in alltmer även i frikyrkorna. Detta har skett gradvis i olika steg i en förrädisk process. Därför har vaksamheten inför denna utveckling inte varit som den borde vara och på grund av detta har vi hamnat där vi är nu.

Vi behöver ett uppvaknade, eftersom detta har varit förödande för såväl tron som det kristna livet. Det som för några årtionden sedan hade varit självklart att avfärda, har nu i många sammanhang accepterats.

Som exempel på detta kan nämnas synen på äktenskapet. Att ett äktenskap ska ingå mellan man och kvinna har alltid varit en självklar sak. Så har det varit, inte bara inom de kristna leden utan även i alla kultu-

rer genom hela historien. Att luckra upp betydelsen av äktenskapet så att även par av samma kön kan vigas, hade för bara för några årtionden sedan varit otänkbart.

Svenska kyrkan var först med att bryta mot denna grundläggande hållning. Det skedde inledningsvis genom att man utförde välsignelsehandlingar över samkönade par. Detta påstod man då skulle vara enda steget, men det tog inte särskilt lång tid förrän även vigsel av samkönade par förespråkades och det är nu en verklighet i Svenska kyrkan. Men på senare tid har inte denna förändring enbart stannat inom denna kyrka, utan nu har det även öppnats för vigsel av samkönade par i en del frikyrkosammanhang.

Detta är en unik förändring utifrån hela historien och utifrån kristen tradition. Det handlar alltså inte om en naturlig utveckling, utan måste betraktas som tecken på avfall. Trots att det traditionella äktenskapet mellan man och kvinna alltid haft en stabil grund i historien som alla betraktat som något naturligt, har man lyckats förvrida den uppfattningen. Nu har det till och med blivit känsligt att framföra den uppfattning som tidigare varit gällande genom alla tider.

Bibeln har satts åsido och ett nytt synsätt har tagit över, där man accepterar det som bara för några år sedan skulle mötts av fördömanden och kompakt motstånd. Den som inte kan se detta som ett av alla avsteg bort från Bibelns ord, måste ha gett vika för vår tids strömningar. Äktenskapet mellan man och kvinna har instiftats av Gud, och det är först i vårt vi sett en förändring på

detta område. Men för kristna är lojalitet till Guds ord det som väger tyngst och faller avgörandet i denna fråga.

Hur har avfallet kunnat gå så långt att en del har kommit bort från helt grundläggande trossatser? Exempelvis att inte tro på jungfrufödelsen, eller att inte tro på Jesu kroppsliga uppståndelse, utan möjligen som något allegoriskt. När man kommit så långt från själva grunden för kristen tro, måste det slås fast att man har havererat i sin tro. De som har hamnat i det läget utgör en fara att med sin otro påverka andra kristna. För att bevara tron och överleva andligt är det av yttersta vikt att inte kompromissa och ta in sådana otrosperspektiv.

Det är också viktigt att församlingar inte upplåter sina talarstolar för dem som mer eller mindre står för ett liberalt förhållningssätt till Guds ord. Det går inte att ha en attityd, där man menar att det kan vara intressant att även få del av andra uppfattningar, när det gäller Guds ord. Ifrågasättandet av bibelordet kan ske på många olika och fördolda sätt, därför behövs en tydlig vaksamhet på detta område. Dessutom har Jesus själv gett sitt vittnesbörd om Guds ord: *"Helga dem i sanningen. Ditt ord är sanning"*. Joh. 17:17. Det är ett uttalande från den som har den yttersta auktoriteten, därför behöver vi inte hålla på med diskussioner om olika synsätt på Bibeln; det som Frälsaren själv har gett oss är nog.

Det som jag har påvisat här är bara några av de tecken som finns på avfall, men det är inte bara tecken på avfall, utan också tidstecken som visar att vi nått långt fram i avslutningen av denna tidsålder. Här behövs det

att många frimodiga röster gör sig hörda annars kommer avfallet att inta nya områden och positioner. Vi kristna är kallade till att vara salt och ljus, om vi inte är det så har saltet förlorat sin sälta och ljuset har slocknat.

Det kan vara lätt att dras med i ett avfall om det inte finns motkrafter till detta. Enda vägen är att vända om och inse att det handlar om ett avfall. Därför behöver vi hålla fast vid Herrens oförvanskade ord.

Herren själv talade en gång till församlingen i Efesos om avfall. Detta är vad Han sa till den församlingen: *”Kom därför ihåg varifrån du har fallit, och vänd om och gör dina första gärningar. Annars, om du inte vänder om, kommer jag till dig och flyttar din ljusstake från dess plats.”* Upp. 2.5.

Vägen för att få ljus över om man har kommit in i ett avfall visas i inledningsorden i denna vers: *”Kom därför ihåg”*. Det handlar om att gå tillbaka och besinna hur det en gång var; att stanna upp och börja tänka på tider som varit och jämföra med den tid vi nu befinner oss i. På detta sätt kan varje församling göra en självprövning.

Hur var det till exempel för 50 år sedan? Man kan också gå längre tillbaka i tiden, till församlingens och frikyrkornas första år och ta del av hur det var då, med glimtar av väckelse, hänförelse och Andens eld. Har det blivit bättre eller har det andliga tillståndet försämrats? Skulle det senare vara fallet, är det av största vikt att församlingsledare blir medvetna om detta. Då kan en längtan skapas att komma tillbaka till den tid då dessa församlingar levde i väckelse och andlig förnyelse och

människor blev frälsta, och det behöver vi se även i vår tid.

Sådana här självprövningar ska vara ärliga och utan att vare sig försköna eller försöka bortförklara om det visar sig att det skett en försämring eller rent av ett avfall. Det var just detta som Herren sa till församlingen i Efesos: *"du har fallit"*, det var alltså frågan om ett avfall. Vi får också komma ihåg varningen som ges i samma vers: *"Annars, om du inte vänder om, kommer jag till dig och flyttar din ljusstake från dess plats."*

Om Herren flyttar sin ljusstake, så sitter vi där i avfallets mörker – må Gud hjälpa oss att inse det innan det är för sent!

11

Var är profeterna?

Frågan i rubriken är berättigad. Varför? Jo, för att profeterna är de som kan vara med och påtala hur det andliga tillståndet är. De är också de som kan vara med att vrida till rätta ett avfall. Den uppgiften hade profeterna i Gamla Testamentet.

Men vi behöver inte bara blicka tillbaka på de profeter som fanns i gången tid, de finns också i vår tid i den kristna församlingen. Det är i alla fall så Gud har bestämt att det ska vara, vilket vi kan läsa i Ef. 4:11: *”Och han gav några till apostlar, andra till profeter, andra till evangelister och andra till herdar och lärare.”*

Det är Gud själv som har gett dessa tjänstegåvor till församlingarna och de behövs, kanske mer än någonsin, i vår tid. Om Gud har gett dessa tjänster till församlingen så är frågan om vi har mottagit dem? Ser vi på de olika församlingarna idag så verkar det i de flesta fall inte vara så.

Hur har det blivit på det sättet? I texten vi citerade beskrivs fem olika tjänster som Gud vill verka igenom. Nu verkar det som om alla dessa förts samman till en enda tjänst, som vi kallar pastor, vilket är det latinska ordet för herde. En del fungerar mer som evangelister och en del som bibellärare. Även apostlar finns, även om vi inte verkar använda den beteckningen. Apostlar är sådana som bryter ny mark och är med och grundlägger församlingar. Kanske att många missionärer har just den tjänsten. Även bland dem som startar församlingar i vårt land kan det nog finnas något av en apostlatjänst. När vi nu har sett på fyra av dessa fem tjänster kan det vara värt att upprepa frågan: Var är profeterna? För naturligtvis är det inte så att Gud kallar människor in i bara fyra av de fem tjänstegåvorna. Han kallar förstås också profeter.

Guds församling behöver samtliga dessa tjänstegåvor. Vi läser i versen efter den citerade om de fem tjänstegåvorna, att de är givna till församlingen för att: *"De ska göra de heliga mer fullkomliga och därigenom utföra sin tjänst och bygga upp Krist kropp."* Ef. 4:12. Utan profetens tjänst så blir det en brist i Kristi kropp, något fattas i den kristna församlingen. Inför den bristen kan vi inte vara likgiltiga. Den behöver åtgärdas och därför behöver profeter få träda fram för att bristen ska avhjälpas.

Varför ser vi då inte denna tjänst i bruk? Svaren kan vara flera. För det första är det nog så att en del inte är villiga att bejaka en sådan tjänst. Den kan nämligen vara svår att utöva, vilket vi också har skriftens vittnesbörd

om. Profeterna har i alla tider fått möta motstånd, detta på grund av det kärva budskap som de många gånger fått att frambära. Detta har inte varit välkommet, då det har stört och skakat om den religiösa tillvaron. Människor har i alla tider velat freda sig för både avslöjande budskap och för profeterna själva, just på grund av att det inte är bekvämt att lyssna till deras budskap. Är man nöjd med det andliga tillståndet är det störande att få höra profeter tala.

Det är å andra sidan viktigt att dessa får komma till tals, de har en uppgift att på ett särskilt sätt vara Guds röst i tiden. Gud vill tala genom dem, men att teoretiskt medge detta, och sedan bara avfärda profetrösterna, är förödande, vilket vi behöver ha i åtanke. Gud vill nämligen sitt folks bästa och när han ser att folket är på fel väg så vill han korrigera detta och använder då profeterna.

Som tidigare påpekats lever vi i en tid där ett stort avfall sker, både helt öppet och ibland fördolt. Det är då självklart att Gud även i vår tid vill sända profeter som har till uppgift att verka för en förändring. Gud vill nämligen sitt folks bästa i alla tider. Det är tragiskt om vi inte förstår att det är för att leda in på rätt väg, som Gud sänder profeter genom historien. I vår tid behöver vi verkligen dessa röster, men var är de?

Det är så att ju mer vi ser av religiös tradition och avfall, desto svårare blir det för profeterna att verka, motståndet kan då vara mer eller mindre kompakt. Många är övertygade om att inget behöver ändras och påstår att allt står väl till. Det är en dödlig fara om man

har den inställningen, man är då förblindad och kan inte ta emot Guds korrigerande tilltal. På profeten Jeremias tid ville man framhålla att tillståndet var bra men profetens avslöjande ord var dessa. *"De tar det lätt med att bota mitt folks skada och säger: 'Allt är väl, allt är väl!' Men allt är inte väl."* Jer. 6:14.

Vad skulle profeterna säga idag om vårt lands andliga tillstånd? Det är nog en inte alltför djärv gissning att budskapet skulle vara ett allvarligt tilltal om att vända om, detta med tanke på det andliga avfall som pågår i vår tid.

Vi kan inte bara avfärda en sådan text, som här har citerats, och konstatera att det var på den tiden som det behövdes profetisk korrigerings. När vi nu befinner oss i det avfall som Bibeln profetiskt har talat om ska förekomma i den sista tiden, borde det väl vara helt uppenbart att profeter behövs även idag.

En som förstod detta vara A. W. Tozer. Han var verksam på 1900-talet och benämndes ibland för "århundradets profet". Han är författare till ett flertal böcker, varav några är översatta till svenska. En av dessa är boken *Guds profet i församlingen* och ett av kapitlen i boken har rubriken: "Vi behöver profeter igen". Han skriver i inledningen av det kapitlet följande:

"Församlingen i dag behöver människor, rätt slags människor, djärva människor. Det talas om att vi behöver väckelse, att vi behöver ett förnyelsedop i Anden – och Gud vet att vi behöver bägge delarna – men Gud kommer inte att väcka möss. Han kommer inte att fylla harar med den helige Ande.

Vi behöver människor som kan ge ut sig själva i kampen om själarna, människor som inte kan skrämmas av hot om död eftersom de redan har dött från denna världs frestelser. Sådana människor kommer att vara fria från det tvång som behärskar svagare människor. De kommer inte att känna sig tvingade att göra, något på grund av omständigheternas tryck. Det enda tvång de känner kommer inifrån – eller ovanifrån.

Detta slag av frihet är nödvändig, om vi ska få profeter i våra predikstolar igen i stället för maskotar. Dessa fria människor kommer att tjäna Gud och mänskligheten utifrån motiv som ligger högre än vad som kan begripas av gemene man bland de religionsanhängare som i dag går ut och in i våra helgedomar. De kommer inte att styras i sina beslut av rädsla, inte följa någon väg på grund av lusten att behaga, inte ta emot någon tjänst på grund av ekonomiska fördelar, inte utföra någon religiös handling just därför att det är kutym att göra så. Inte heller kommer de att låta sig influeras av kärlek till publicitet eller önskan om ett gott rykte.

Mycket av vad församlingen – också den evangeliska församlingen – gör i dag, gör den på grund av att den är rädd för att låta bli att göra det. Grupper av präster och pastorer sätter i gång projekt av ingen annan och högre orsak än att de skräms till det. Vad det än är, som deras ”med-örat-mot-marken-rekognoscering” och deras rädsla får dem att tro att världen förväntar sig av dem, det gör de följande måndagsmorgon med improviserat nit och ett sken av fromhet. Det är inte Jahves röst som

kallar dessa profeter utan trycket från den allmänna meningen.” Slut citat.

Återigen till frågan: Var är profeterna? Vi har skapat ett mönster där det finns dåliga förutsättningar för att kallelsen till profetens tjänst ska blomma ut. Det borde vara en del i pastorsutbildningen att låta profetens tjänst ta form, genom undervisning, uppmuntran och andlig klarsynthet för att upptäcka dessa ”profetplantor”.

I dagens pastorsutbildningar formas de allra flesta under sin utbildning till att bli likformade för att tjäna församlingar enligt en mall, som det gäller att inte sticka ut ifrån allt för mycket. Det har gjort att det blir svårt att som individ formas och utvecklas av Gud, för exempelvis en profettjänst.

Resultatet blir att likformningen av förkunnarna blir påtaglig och vi får en tjänst i Guds rike som blir anpassad till den typiskt svenska benämningen ”lagom”. Tyvärr leder det till att många förkunnare inte gör något större avtryck och det inte finns ett spår av det som betecknas som profetisk tjänst.

I stället servar man församlingarna inom den fastställda ram som man har slagit fast. Utgångspunkten blir att det mest handlar om att vara i människors tjänst i stället för Guds. En sådan tjänst leder visserligen till att man är behaglig i de människors ögon som man betjänar, men frågan är: Hur ser Gud på detta? Församlingarna och dess ledning måste ge frihet till de tjänster Gud vill se i församlingen; en öppenhet för Herrens tjänare att få frihet att bära fram det budskap som Gud vill ge till församlingarna!

Vi behöver låta predikstolarna få vara den plattform som Herrens tjänare kan verka utifrån. Jag tror att vi behöver avdramatisera profetens tjänst och se att pastorer i församlingarna kan vara bärare av profettjänsten, även om de kallas för pastor.

Går vi några årtionden tillbaka, exempelvis 50-60 år eller ännu längre, är det säkert så att bland dem som då tjänade som pastorer, flera fungerade i en profetisk tjänst. Vi kan bara ta del av deras förkunnelse så kan vi se att det var en helt annan skärpa och auktoritet då dessa predikade, än vi vanligtvis är vana vid i vår tid.

Det var inte heller så att dessa som tjänade på det sättet, skrämde iväg åhörarna. Tvärtom drogs lyssnare till deras talarstolar för att de upplevde att de hade ett budskap som var relevant, aktuellt och träffsäkert till såväl den enskilde som till församlingarna.

Jag är övertygad om att vi återigen kan få se hur människor dras till sådan förkunnelse om vi ger utrymme för den. Det är något speciellt att lyssna till predikningar som har en stark profetisk prägel. Man upplever att Gud på ett särskilt sätt talar genom den som bär på profetisk gåva. Och är det något som vår tid behöver, så är det Guds tilltal. Det råder mycket av förvirring och osäkerhet i vår tid. Denna brist kan avhjälpas genom den profetiska tjänsten och vi läser i gudsordet att: *"Utan profeter förvildas folket."* Ords. 29:18. Låt oss ta denna bibliska varning på allvar.

Förvandlande förkunnelse

Föregående kapitel handlade om profetens viktiga tjänst. Nu är det så att de allra flesta inte har fått den kallelsen och tjänstegåvan att verka utifrån en profetisk tjänst. Däremot har många fått kallelsen att vara ett Guds redskap och predika Hans ord. Dessa står idag i kyrkornas talarstolar, oftast då med en pastorstitel.

Denna tjänst är mycket viktig, det ska sägas. Den har en avgörande betydelse för att församlingarna ska leva, utvecklas och vara en levande del i Kristi kropp. Många troendes andliga liv är beroende av att predikan når fram och påverkar den enskilde troende i sin andliga utvecklig och mognad, liksom givetvis också församlingen i dess helhet.

En svag och andefattig predikan ger svaga kristna som resultat, medan starka andesmorda predikningar fyllda av tro på Bibelns budskap, ger starka andliga liv. Den här skillnaden är stor och det är viktigt att det är

det senare som får vara det som råder i församlingarna. Det borde också vara en inspiration för varje förkunnare av Guds ord att inse att det finns möjlighet att få se hela församlingar och varje enskild individ att blomma ut på ett andligt sätt. Ja, sådan makt finns det i predikan och därför är det viktigt att vi använder den så att det blir goda andliga resultat där människor frigörs i att tjäna Herren och leva ut det kristna livet.

Den som predikar behöver också göra det på ett levande sätt och inte enbart förmedla teologiska sanningar utan större engagemang. Det är Guds ord som predikas och med tanke på det ska ordet först ha berört den som predikar, innan det förmedlas till dem som ska lyssna. Det handlar om att ge sig själv och att vara en del av predikan då den framförs.

Jag citerar vad han, som kallades ”predikanternas furste”, Charles Haddon Spurgeon, har att säga just på detta område:

”Jag har ofta känt det just så när jag har predikat – jag har erfarit vad det vill säga att ha använt allt mitt krut, och sedan har jag liksom lagt mig själv i evangeliets stora kanon och skjutit ut mig själv mot mina åhörare, hela min erfarenhet av Guds godhet, all min egen kännedom av synden, hela min känsla av evangeliets kraft. Det finns människor på vilka en sådan predikan verkar där inget annat skulle ha förmått det, ty de finner att du då meddelar dem icke blott evangelium, utan också dig själv. Det slags predikan, som antagligen ska krossa åhörarnas hjärtan, är den som förut krossat predikantens och den

predikan som bäst bör kunna träffa åhörarnas hjärta, är den som kommer direkt från predikantens.” Slut citat.

Spurgeon framhåller här inlevelsen i budskapet hos den som framför det. Så var det hos Spurgeon och det är inte att undra på att det drogs så många åhörare till hans talarstol. Inlevelse är en stor del av förkunnelsen.

Det kan tilläggas att Spurgeon inte hade någon pastorsutbildning, men han blev ändå en av de största predikanterna. I detta sammanhang kan också nämnas D. L. Moody, en av de största evangelisterna som samlade stora skaror och vann många för Gud, även han hade ingen pastorsutbildning. Att tjäna Gud är en gåva från Honom och det är Han som utrustar sina redskap. Vi har även i vårt land sett många framgångsrika förkunnare som inte har haft någon teologisk utbildning.

Grunden för själva predikan är Guds ord som vi har fått det inom Bibelns pärmar. Detta ord behöver upprepas: grunden. Denna är alltid avgörande, så är det vid byggandet av hus och i andra byggnader. Är grunden felaktig står byggnaderna i fara att kollapsa.

Guds ord är ett oerhört mäktigt vapen som vi har fått av Gud. Det beskrivs på detta sätt: *”Guds ord är levande och verksamt. Det är skarpare än något tveeggat svärd och genomtränger tills det skiljer själ och ande, led och märg, och det dömer över hjärtats uppsåt och tankar.”* Hebr. 4:12

Vi får därför inte fuska eller laborera med bibelordet, vilket är själva grunden. Om vi inte har klart för oss att Bibeln är Guds tilltal till oss människor, är vi redan ett

steg bort från den grund som allt vilar på. Det sker i vår tid en underminering av just denna grund, genom den litteratur och undervisning som förrädiskt vill ifrågasätta bibelordet.

Guds ord är alltså ett mäktigt vapen som kan åstadkomma andliga resultat. Det är den ena sidan av myntet, det finns en sida till och det är hur vi ställer oss till Guds ord, vilket är av avgörande betydelse. Om inte den som förkunnar Guds ord själv tror på att det är Guds tilltal, utan har tvivel och betänkligheter kring det, då är det allvarligt. Otron och tvivlet kommer att följa med predikan och påverka lyssnarna negativt och skapa tvivel kring själv grunden för tron.

Men om den som predikar är fylld av tro, skapar det å andra sidan tro hos dem som lyssnar. Det är av avgörande betydelse hur den som predikar själv förhåller sig till det som Gud har talat. De som lyssnar kan lätt avgöra om det är tro eller otro som följer med orden. Detta är svårt att dölja för atmosfären som finns kring förkunnelsen förmedlar antingen tro eller otro.

Det går inte att hålla det dolt inför Gud hur man har det på detta område, ty för Honom finns inget fördolt. Det ser vi i den vers som följer på den citerade versen om Guds ord som vi hämtade från Hebreerbrevet. Så här lyder den: *"Inget skapat är dolt för honom, utan allt ligger naket och blottat för hans ögon. Och inför honom måste vi stå till svars."* Hebr. 4:13.

Detta bör vara ett väckande budskap för varje människa. Inget är fördolt för Gud, även om vi försöker hålla

upp olika masker eller attityder inför människor. Inför Gud faller allt detta och det är inför Honom vi ska stå till svars. Det senare är speciellt allvarligt, då det gäller förkunnare av Guds ord, eftersom det är deras ansvar att frambära det på ett sätt påverkar åhörarna positivt. Det är inte inför samfundsledningar eller styrelser som vi ska stå till svars angående hur vi har tjänat Gud, utan inför Honom själv.

Predikans betydelse kan alltså inte på något sätt underskattas, den är helt avgörande för såväl församlingarna som för samhället omkring, därför att den är Guds redskap för förändring av människors liv. Vi ska ta med ett citat från pastorn Martyn Lloyd-Jones, som står bakom en lång rad av böcker vilka har berikat många människors liv. Han har utöver sin omfattande och stora predikogärning även undervisat pastorer i predikandets stora uppgift. Hans undervisning om predikandets konst finns i boken *Preaching & Preachers*. Den kan varmt rekommenderas till alla som predikar och likaså för dem som vill inse predikans stora betydelse. Redan i inledningen av boken, på första sidan i första kapitlet, skriver författaren:

”Men ytterst är mina skäl för att jag är redo att ge ut dessa föreläsningar, att för mig är predikandet den högsta och den mest ärofulla kallelsen som någon kan få. Om ni vill ha något förutom det, så skulle jag utan tvekan säga att Ordets predikan är det största och mest angelägna behovet i församlingen, och helt säkert för världen omkring också.” (Min översättning).

Att predika är att stå i Guds tjänst, inte människors. Att man sedan betjänar människor är en frukt att stå i Guds tjänst. Men den yttersta lojaliteten gäller att vara Herren trogen och inte inrikta sig på att verka utifrån vad människor kan tycka eller tänka att denna tjänst skulle tänkas innebära.

Paulus var mycket klar över detta och det behöver vi också vara: *”Är det nu människor jag försöker få på min sida, eller Gud? Eller söker jag människors gillande? Hade jag fortfarande sökt människors gillande skulle jag inte vara Kristi tjänare.”* Gal. 1:10.

Det är lätt att falla i den fällan att vara människor till behag och att söka deras gillande. En frukt av det är att man anpassar sitt budskap så att åhörarna inte blir trötta av budskapet, utan kan fortsätta leva det liv man vill, även om det står i strid med ett äkta kristet liv. Därför är det ett stort ansvar att predika Ordet rent och klart, oavsett vad människor tycker. Det betyder att det bör finnas flera dimensioner i förkunnelsen. Paulus ger exempel på vad en predikan kan innehålla: *”predika ordet, träd fram i tid och otid, tillrättavisa, varna och förmana med allt tålamod och all undervisning.”* 2 Tim. 4:2. Vi ser alltså att i undervisningen ingår tillrättavisningar, varningar och förmaningar, vilka ska förmedlas med tålamod, i både tid och otid, som det sägs.

Här måste vi pröva oss om detta finns med i dagens förkunnelse och när vi tänker efter kanske vi inser att det blivit allt mindre av rannsakande budskap. Som ett resultat av detta finns det mycket av andlig slöhet,

försoffning och ljumhet i församlingarna. Det är sådant som, för att tala i klartext, är avskryvligt för Herren, och är det vedervärdigt för Honom så ska det var det också för oss.

Om ord till eftertanke och självprovning finns med i förkunnelsen, leder det till att åhörarna tänker över sin situation och vänder om från det som inte ska finnas i en kristen efterföljares liv. Det kommer också att innebära att en andlig ”friskluft” strömmar in i församlingarna som upplivar, ger fräschhet och andligt liv. Detta sker när Gud får nå fram med sitt tilltal. Det finns inget så frigörande som att få höra Gud tala och det gör Han när Guds ord predikas i den Helige Andes smörjelse; inte bara det som är populärt, utan ett budskap som träffar hjärtat.

Hur talande är inte det som Emil Gustafsson skriver:

”En större del av vår tids predikanter har upparbetat en förvånande skicklighet i att – med vad sanning som helst – icke träffa hjärtat! Och all deras frimodighet vilar därpå, att ingen må bli sårad eller förargad av närgående sanningar.”

En tjänare som Herren kan använda måste Herren ha sin främsta lojalitet till Herren. Det ger en grund för att vara frimodig, för när man är Gud trogen så är det ytterst Han som står bakom sitt ord. Att inte kompromissa med budskapet ger denna frimodighet. Sådana predikningar och predikanter finns det stort behov av.

Den situation som råder nu, skulle kunna beskrivas som att det handlar om frikyrklig försiktighet och inte

den frimodighet som Anden ger. Det handlar inte om att vi ska vara hårda och fördömande; vi ska vara mycket kärleksfulla, men vi får inte pruta på budskapet utan framföra det med både tydlighet och kärlek.

Tyvärr har evangeliet gått från att vara en kraft till omvändelse till att i många fall ha blivit en filosofi om hur man får ihop vardagspusslet och ett allmänt tal om Guds kärlek. Ibland kan talet om Guds kärlek uppfattas och tas som försvar för det som är synd, och det är viktigt att förkunnelsen inte kan uppfattas på detta sätt. Budskap som till exempel: ”Gud älskar dig precis som du är”, kan man ibland få höra. Det kan göra att de som lyssnar till detta blir immuna mot omvändelse, att allt är i sin ordning med relationen till Gud och inget mer behöver göras från människans sida. Speciellt förkunnare och andliga ledare måste vara vaksamma på detta område, så att inte människor invaggas i en falsk trygghet, när behovet i själva verket är frälsning från synden.

Predikan ska inte vara överslätande och till intet förpliktigande. Omvändelsebudskapet behöver höras igen, för evangeliet handlar fortfarande om synd och skuld, bekännelse, förlåtelse, omvändelse och dop, vilket sammantaget leder till ett nytt liv i Jesu efterföljd.

13

Är vi nöjda?

Hur är tillståndet i svensk kristenhet? Är vi nöjda? Under en längre tid har i genomsnitt en församling i veckan lagts ner. De flesta församlingar ser ett vikande medlemsantal. I många församlingar är det bara omkring hälften av de skrivna medlemmarna som är aktiva, ibland mindre. Av dem som finns i församlingarnas matrikel är det många som aldrig syns till i församlingarna.

Till detta kan läggas att barn- och ungdomsverksamheten minskat kraftigt. De troendes barn har i allt högre grad vänt församlingarna ryggen. Resultatet är församlingar med hög medelålder, där pensionärerna många gånger utgör huvuddelen av de deltagande i gudstjänsterna. Det är numera ovanlighet att det finns utomstående med i gudstjänsterna i de flesta församlingar. Frågan är också hur skulle dessa uppleva ett besök i en frikyrka?

Pastor Runar Eldebo ger en glimt av detta i sin bok

Kristen i landet lagom. Han skriver så här:

”En av Dagens Nyheters journalister besökte under några söndagar ett antal gudstjänster och de kyrkkaffen som följde på dessa. Hon deltog i psalmsång och predikan och stannade sedan kvar för att lyssna till samtalen vid kaffeborden och iakttaga människorna som just hade varit med om en gudstjänst. Hennes erfarenheter och reflektioner publicerades i en artikel.

Det hon upptäckte efter gudstjänsterna var att samtalen omedelbart handlade om den nya bilen, extraljusen, barnen på dagis eller de nya arbetsuppgifterna på jobbet. Hon hade trott att erfarenheten av vad dessa människor just hade varit med om skulle prägla vad de pratade om: predikans tilltal, de vackra psalmernas innehåll, gudstjänstrummets estetik eller allt vad prästen och församlingen hade uttryckt i bön.

Hennes jämförelse var de samtal som uppstår efter ett teaterbesök eller en tennismatch. Då samtalar man omedelbart om intrigen, upplösningen eller den forehand eller volley som avgjorde matchen. Efter dessa gudstjänster fanns till hennes stora förvåning inga samtal omkring det som dessa människor just hade varit med om. Den analys hon gjorde i tidningen utmynnade därför i ett djärvt och oväntat påstående: de människor som idag besöker en alldeles vanlig gudstjänst i Sverige är inte med om något. Därför har de inte heller någonting särskilt att samtala om efteråt. Jag känner vänner som har upplevt precis detta. Inte bara att samtalet uteblivit efter gudstjänsten utan att hela den samlade erfarenheten av ett gudstjänst-

besök känts tom och intetsägande. Dessa vänner som för första gången på mycket, mycket länge uppsökt en kyrka har nyfiket sett sig omkring under gudstjänsten. De hade förväntat sig ett engagemang bland kyrkfolket, en inlevelse och en styrka i sångerna och bönerna. Ungefär som när de har sett sig omkring under en konsert med Barbara Hendricks eller Elton John.

Istället har de upplevt en tillbakalutad församling som vilat i ett tillstånd av synbart ointresse där det inte gick att skönja något som helst överraskande moment eller tilltal. Hela gudstjänsten upplevde de jämngrå och utslätad, alldeles utan ett betvingande ärende eller en självlysande hemlighet. Ansiktena runt omkring var blanka. Det var nästan som att Gud inte var verklig för dessa människor som väl ändå var där för att upphöja honom och bli tilltalade av honom.” Slut citat.

Det är egentligen en skakande bild som Eldebo återger av personer som gjort besök i frikyrkor. Är det så här de utomstående upplever frikyrkan och dess medlemmar? Har vi blivit så hemmablinda att vi inte ser det som dessa ser?

Journalistens upplevelse av att samtalen vid kyrk-kaffet efter gudstjänsterna inte handlade om vad man varit med om i gudstjänsten utan att de präglades av det vardagliga, det världsliga, borde vara en väckarklocka för oss. Gör inte gudstjänsterna mer avtryck än att man omedelbart efteråt i sina samtal uppehåller sig kring vardagliga ting och inte andliga?

De andra som Eldebo skildrar, som kom utifrån och

tillfälligt besökte en gudstjänst, hade intrycket att de upplevde hela gudstjänsten jämngrå och utslätad.

När denna dystra bild har getts kanske många rycker ut i försvar och säger att så farligt är det inte. Det finns undantag, det ska erkännas, men vi kan inte blunda för att bilden av gudstjänster och de avtrycken dessa i många fall ger, borde ge oss anledning att fundera över var vi har hamnat.

Återigen behöver vi ställa oss frågan: Är vi nöjda? Om svaret på den frågan är ja, då finns det en mycket stor anledning att vara bekymrad. Om svaret däremot är nej, finns det ändå en förutsättning för att en förändring ska kunna komma till stånd. Men då får det inte stanna vid denna grundförutsättning av att inte vara nöjd. Det måste också ta sig uttryck i att förändringar vidtas. Sunda förnuftet säger att om den nuvarande verksamheten inte ger resultat, då måste den förändras.

Ett citat från Albert Einstein kan här vara på sin plats: "Definitionen av galenskap är att göra samma sak igen och igen och förvänta sig andra resultat." Många församlingar har under årtal haft gudstjänst efter gudstjänst som liknar varandra, utan att resultatet har blivit någon större andlig framgång. Det kanske det är dags att ta till sig Albert Einsteins tänkvärda analys.

När vi möter ett sådant här budskap med att inta en försvarsattityd, kan denna reaktion bli ett hinder för såväl förändring som förnyelse. Visst finns det mycket som är positivt i församlingarnas verksamhet, predikningar som är uppbyggande, en god kristen gemenskap

och så vidare. Men vi får inte vara nöjda med det och slå oss till ro med uppfattningen att allt fungerar väl. Nej, vi ska satsa på att rikta oss utåt, vilket också framgår av något av det sista som Jesus sa: *"Gå ut och gör alla folk till lärjungar."* Vi ska vara fruktbärande i Guds rike, och medverka till att detta rike utbredds genom att människor kommer till tro och kommer in i församlingens gemenskap.

Det är ju detta vi önskar, det är därför vi verkar och anledningen till att församlingarna finns till. Därför är det helt avgörande att vi finner vägar för att nå fram med vårt angelägna budskap. I alltför många församlingar handlar det i huvudsak om att vi samlas varje söndag. Det är där tyngdpunkten ligger i församlingars verksamhet i vår tid.

Om vi blickar tillbaka några årtionden finner vi att det var annorlunda; då förekom det ett flertal olika samlingar varje vecka. Det var kampanjer och väckelsemöten som kunna sträcka sig över flera veckor och i dessa skedde även omvändelser. Visst har tiderna förändrats, men det kan vara nyttigt att ändå tänka på hur det var då församlingarna hade en livfull verksamhet och antalet medlemmar ökade.

Nu är det tyvärr inte så och därför måste vi göra det bästa av situationen och lösningen stavas förändring och andlig förnyelse. Detta är inget som vi ska vara rädda för, inget kan vara tråkigare än att vara med om samma sak gång på gång, utan någon större förändring. Så är det på alla livets olika områden; en leda följer i spåren

av ständiga upprepningar utan någon större variation. Förändringar skulle vitalisera församlingen och dess medlemmar. När vi inser detta har vi en grund till att genomföra förändringar och föra in nytt liv i verksamheten.

För att detta ska kunna bli en verklighet måste vi stanna upp och tänka på vad som kan göras för att få vara med om en förnyelse. Det är ingen självklarhet att det nya livet passar in i de gamla mallarna. Jesu kloka ord i en av hans liknelser, visar på detta: *"Man håller inte nytt vin i gamla säckar. I så fall sprängs säckarna och vinet rinner ut och säckarna förstörs. Nej, nytt vin håller man i nya säckar. Då bevaras både vin och säckar."* Matt. 9:17.

Jesus ställer här nytt och gammalt emot varandra och hans undervisning visar på svårigheterna att förena gammalt och nytt. Det finns svårigheter som vi måste vara medvetna om när det nya ska införas i ett gammalt sammanhang; i överförd andlig betydelse, i en församling.

Visst är det så att det kan vara lättare med helt nya säckar, läs församlingar, om det ska komma in något nytt. Erfarenheten är också den att det är lättare att plantera nya församlingar, än att omforma gamla. När man startar en ny församling har man oftast ingen färdig mall att förhålla sig till och därför blir processen så mycket enklare, men ett nytt sammanhang har också sina utmaningar.

Men naturligtvis får vi inte ge upp hoppet om förnyelse och förändringar för de redan etablerade församlingarna. Här finns en stor potential att ta vara på

och Gud vill använda de resurser som finns i alla dessa sammanhang. Men problemet är att vi många gånger misslyckas med att ta vara på det kapital som finns.

Här finns något som vi skulle kunna kalla för systemfel. I en vanlig gudstjänst är det inte många av medlemmarna som är engagerade i själva gudstjänsten, utöver pastorn som predikar, mötesledaren och sångteamet. Detta gör att man passiviserar en stor del av församlingsmedlemmarna, som det istället borde vara helt naturligt att aktivera. Inom ramen för gudstjänsten kan detta vara svårt att förverkliga, men det kan finnas flera andra typer av samlingar där medlemmarna kan blomma ut. Ett exempel är cellgrupper, bönegrupper eller vad vi kallar de mindre samlingar som ordnas i hemmen.

Många församlingar har redan sådana grupper. Där erbjuds ett enkelt och avskalat sätt att mötas, där den enskilde blir sedd på ett annat sätt än i en stor samling. Här kan också gåvor och förmågor frigöras som inte fått möjlighet att blomma ut i de större samlingarna. Musikinstrument kan plockas fram och de som kan spela och sjunga får möjlighet att leda körer och sånger. Någon kan plocka fram Bibeln och delge något ord från Bibeln, som är aktuellt för vederbörande. Vittnesbörd om vad Gud gjort i människors vardag får också komma fram. Alla ber tillsammans för böneämnen och tackar tillsammans för tacksägelseämnen. Det är oftast betydligt lättare att be högt i sådana små samlingar än i större sammanhang.

Detta är på alla sätt bibliskt och Paulus skriver också om detta: *"Hur ska det då vara, bröder? Jo, när ni samlas*

har var och en något att ge: en psalm, en undervisning, en uppenbarelse, ett tungotal och en uttydning. Låt allt bli till uppbyggelse.” 1 Kor. 14:26. Detta är ett steg emot nytestamentligt kristet liv. Vi ser i Apostlagärningarna hur de troende samlades i hemmen. Detta var en naturlig mötesplats och så är det i många sammanhang nu också, så låt oss utveckla den möjligheten.

Det kan medverka till att församlingslivet förnyas, och något nytt börjar som skapar inspiration och möjligheter. Ledargåvor kan upptäckas och de som har sådana kan leda dessa hemgrupper. Pastorn ska inte vara utanför utan kan besöka de olika grupperna i tur och ordning.

Detta är en väg då det gäller att aktivera församlingens medlemmar, vilket är nödvändigt, såväl för den enskilde som för församlingen i dess helhet. Med jämna mellanrum kan medlemmar i några av dessa mindre grupper få dela med sig av sång och vittnesbörd i församlingens offentliga gudstjänst. Det finns alla förutsättningar för att dessa gudstjänster ska bli intressanta för såväl de som deltar med sina gåvor som de som får ta del av de erfarenheter, personliga vittnesbörd och sånger som grupperna förmedlar. En väg till förnyelse, väl värd att provas!

Frimodighet i församlingarna

Behovet av förändring och förnyelse är stort. Mot detta står stagnation och att bara fortsätta i gamla hjulspår. Valet borde vara självklart; att det första alternativet är den väg som vi bör välja. Innan vi ser vidare på denna fråga ska vi ta del av den situation som Emil Gustafson beskriver i sin bok *Dova klockljud*. Där ger han en fasansfull bild av hur det kan se ut i en församling:

”Deras tempel är öde, ty livets Ande har flugit sin kos. Lovsångerna är kalla och bönerna frusna. Guds-tjänsten liknar ett dött panorama av målade skuggor. Vanans makt drager sångernas positiv, och den kalla plikten talar över ’Jesu kärlek till en fallen värld’. Vilket åtlöje för helvetet, vilken sorg för himmelen! Den yttre beaktelsen har blivit deras liksvepning och den livlösa formen deras likkistor. Det är tyst, tyst som i graven! Alla är eniga, ty alla är ense om att sova.” Slut citat.

Denna profetiska varning behöver vi läsa och rann-

saka oss inför så att detta inte blir en sann bild av läget i församlingarna. Låt oss inte lättvindigt avvisa detta budskap och bli irriterade av det. Vi har allt för få profetröster som kan blottlägga det verkliga tillståndet så som Emil Gustafson gjorde. Han ansågs vara en profet på sin tid och många ser fortfarande honom som en förebild. Det kan vara lätt att i vår tid referera till honom, när han för längesen lämnat det jordiska, men hur många församlingar skulle i vår tid kalla en profet som Emil Gustafson till att predika? Det är inte troligt att han skulle få många inbjudningar; han skulle säkert anses obekvämt, med sitt radikala, klargörande budskap.

I vår tid kan vi inte komma undan kallelsen att likt Gustafson predika med tydlighet och frimodighet, eftersom denna kallelse har givits oss från Gud. Och för att fylla den kallelsen behövs det frimodighet; det handlar om att stå för sanningen även om det inte alltid är så bekvämt.

En allt för stor försiktighet kan vi tyvärr märka bland många pastorer. Det är inte bara i predikstolen som man är försiktig, det är inte ofta man gör sin röst hörd utanför kyrkans väggar, heller. Att exempelvis skriva insändare och debattartiklar är något som de flesta inte gör. Inte ens i den kristna tidningspressen ser man särskilt många pastorer göra inlägg.

Kan det vara så att man är rädd för att höja sin röst och ge uttryck för sina åsikter? Som kristna ledare behöver vi ta bladet från munnen och höja våra röster i olika frågor, där vi har Bibelns grund att stå på. Att

tiga är att inte utnyttja vår rätt att driva opinion i frågor som är angelägna utifrån ett kristet perspektiv. Redan på 40-talet skrev missionssekreteraren inom Svenska Baptistsamfundet, Hjalmar Danielson, så här i sin bok *I tidens smältdegel*: "Det vore huvudlöst, att i en tid, när pressen spelar en så stor roll, att låta denna källa till inflytande och påverkan vara oss främmande." Här finns alltså stora möjligheter, att utan några kostnader vara med och påverka, det är ett instrument som vi måste ta vara på.

Vi får inte vara rädda för att sticka ut hakan. En del är så rädda att man nästan utplånar sin personlighet i sin försiktighet. Rädsla för att få mothugg får inte vara något som avskräcker oss från att använda tidningarnas debatt- och insändarsidor. Om det skulle vara en rädsla som ligger till grund för att man inte höjer sin röst bör vi inse att flera av våra föregångare och andliga ledare fått kämpa i motvind i pressen. Man kan exempelvis se detta i pastor Lewi Pethrus memoarer, inte minst i den del som bär titeln *Den anständiga sanningen*. I den ges flera exempel på hur Pethrus utan grund blev beskylld med osanning och fick utstå spott och spe, förtal och förföljelse i den profana pressen. Det kan vara nyttigt att ta del av vad han fick stå ut med, för då kan vi tacksamt konstatera att vi aldrig kommer att få en sådan opposition och motstånd som han fick. Trots skrivierna stod Pethrus ändå fast och fick utföra mer än kanske någon annan frikyrkoledare har genomfört. Utan kamp och strid vinnes inga segrar, och vi får inte dra oss undan

den kamp som vi är kallade att utkämpa som kristna.

Även i predikandet behöver vi vara frimodiga om något ska förändras och ge andliga resultat. Den store predikanten Charles Haddon Spurgeon konstaterade att det även på hans tid fanns en alltför stor försiktighet och han efterlyste ofta mer frimodighet hos sina pastorskollegor. Han skriver angående en del av dem och deras sätt att förkunna: ”Det är som när en åsna äter tistel, det är mycket, mycket försiktigt.”

Jesus är vår förebild, även då det gäller att predika ordet, vi läser om honom att han: *”undervisade dem med auktoritet och inte som deras skriftlärda.”* Matt. 7:29. Jesus frambar alltså ordet med auktoritet. Guds ord har auktoritet och ska också bäras fram med myndighet och naturligtvis utan att förvränga det. Om vi förkunnar Ordet med tveksamhet, osäkerhet och tvivel så skapar det osäkerhet hos åhörarna, vilket är motsatsen till vad en predikan ska skapa, nämligen tro. Det går att predika Ordet med auktoritet och ändå vara ödmjuk; tror man på Ordets auktoritet, då kan man också frimodigt bära fram det.

När en förkunnare predikar Ordet i den Helige Andes smörjelse och kraft så skapar det en tilldragande atmosfär av tro och uppbyggelse. Om Ordet däremot predikas på ett mänskligt sätt kan många uppleva att man inte får den andliga vägledning man önskar. Det kan i värsta fall göra att man söker sig vidare till andra religioner som verkar ge mer klara och tydliga besked på livsfrågorna. Då man i liberalteologiska sammanhang

serverar tvivel istället för tro på Gudsordet, blir det så att man i praktiken motarbetar och underminerar den kristna tron. Låt oss inte på något sätt göra oss skyldiga till något sådant!

Sverige har ibland kallats "landet lagom". Synonymer till lagom är bland annat: avpassad, avvägd, medelmåttig, måttlig. Det är säkert många predikningar som predikas varje söndag, som vi skulle kunna sätta dessa etiketter på? Detta kan också märkas av att stora delar av de församlingar som lyssnar till den förkunnelsen, blir negativt präglade av den. Detta är absolut förkastligt! Det står inget i Bibeln om att vara lagom, däremot står det om ljumhet och det kan liknas vid att vara just lagom. Bibeln förkastar mycket tydligt ljumhet bland kristna: *"Men eftersom du är ljum och varken varm eller kall ska jag spy ut dig ur min mun."* Upp. 3:16.

Denna ljumhet som Herrens såg i församlingen i Laodikeia, var så avskyvärd för Honom att han inte ville ha något med den att göra. Det är därför som han så drastiskt säger att Han får kväljningskänslor av ljumhet, när den präglar en kristen församling. Detta oerhörda ord om att Herren ska spy ut de ljumma ur sin mun, gör att vi lätt ryggar tillbaka. Kanske vi försöker värja oss med att just denna församling måste ha varit speciell och att inga andra kommer att få en sådan dom uttalad över sig.

Hur skulle vi kunna dra en sådan slutsats? Denna församling hade ändå bara några årtionden bakom sig sedan den bildades, och ändå hade förfallet blivit så stort! Många gånger är en församlings första tid den

mest brinnande och sedan svalnar temperaturen av. I vårt land finns det många församlingar som har varit verksamma betydligt längre tid än församlingen i Laodikeia. Hur stor är då inte risken att flera har hamnat i samma fruktansvärda tillstånd?

Det här är en viktig fråga som vi behöver tänka över. Vi kan inte undkomma detta allvarliga budskap med argument som att det är kärlekslöst att framföra en sådan hälsning. Detta är nämligen något man ofta kan få höra, efter ett allvarligt och prövande budskap, att det är ”kärlekslöst”. I så fall skulle ju Jesus själv vara kärlekslös, då Han talar på detta sätt till församlingen i Laodikeia.

Ett annat sätt att värja sig emot allvarliga budskap är att säga att de är ”dömande”. Slutsatsen av detta blir i så fall att Jesus skulle vara dömande när Han uttalar sig på detta sätt. Ett tredje sätt att argumentera mot ett rannsakande budskap är att säga att den som framför det är kritisk.

Nu är det så att det är fåfängt att gömma sig bakom olika uttryck, för att inte ta till oss av det budskap som egentligen är för vårt andliga bästa. Vi ska förstå att bakom det som många gånger kallas för dömande, kritiskt och kärlekslöst, finns just kärlek. Denna kärlek har som mål att väcka till insikt, för att rädda från det som kan bli till total andlig undergång. Kärleken har sin glädje i sanningen. Det är endast sanningen som kan göra oss fria, Jesus säger: *”Ni ska lära känna sanningen, och sanningen ska göra er fria.”* Joh. 8:32. San-

ningens ljus behöver stråla fram genom predikan och i församlingarna så att vi får uppleva en andlig klarhet som ger ljus över våra liv och som leder till omvändelse och räddning.

Pastorn behöver vara frimodig i sin tjänst: *"Så kasta inte bort er frimodighet, den ger stor lön."* Hebr. 10:35. Det är viktigt att medlemmarna i församlingarna ger stöd och uppmuntran till pastorn så att han känner stöd i sin uppgift att vara ett frimodigt redskap i Guds tjänst. Därför behöver detta stöd också uttalas. Det är viktigt att uppmuntra pastorn att predika allt Guds ord, även det som är rannsakande och helgande, för att medlemmarna frimodigt ska kunna stå inför Guds tron en gång. Varje pastor ska en gång göra räkenskap för dem som han har haft vård om, och därför säger ordet: *"Lyd era ledare och rätta er efter dem, för de vakar över era själar och ska avlägga räkenskap. Låt dem göra det med glädje och inte suckande, för det skulle inte vara lyckligt för er."* Hebr. 13:17.

Frihet i församlingarna

Vi behöver öppna för frihet och liv ovanifrån för att få den förändring som vi är i så stort behov av i våra församlingar. Det kan vara lätt att hamna i stagnation, men desto svårare att komma ur den. Därför är det så viktigt att hitta vägar för att göra det. En hel del behöver säkert omprövas för att hitta en framkomlig väg.

När det gäller stagnation är de former vi skapat ofta orsak till denna. ”Frikyrka” är ett ord som talar om en ställning och en inriktning. Frikyrkorna kom till för att de ställde sig utanför Svenska kyrkans statskyrkosystem; man ville vara fri och oberoende av detta system. Förebilden för fria församlingar finner vi i Nya Testamentet, så när våra frikyrkor uppstod, så var det ett steg i återvändandet till ursprunget, kan man säga.

Det är betydelsefullt att tänka på vår bakgrund och det arv som finns i frikyrkorörelserna. Den frihet och spontanitet som tidigare präglade dessa rörelser, saknas

till stora delar idag. Det finns säkert flera orsaker till detta men låt oss inte vara rädda för att fundera över varför utvecklingen blivit som den blivit.

Kanske det också kan vara så att de fina kyrkor som vi nu har, kan ha bidragit till detta mer eller mindre omedvetet. Det kan nu vara svårare att gå fram i enkelhet med en gitarr och ett spontant vittnesbörd än det var i de folkliga samlingar som förr hölls i enkla kapell och bönehus. Just detta med folkligheten är något som många tilltalas av och den ska vi vara rädda om.

Det är inte bara kyrkobyggnaden som i viss mån kan påverka innehållet i gudstjänsterna, även beteckningen på de olika samlingarna kan bidra till detta. Numera kallas de flesta samlingar som hålls i frikyrkorna för gudstjänster, precis som i Svenska kyrkan. Förr så kallades samlingarna i frikyrkorna för möten, en härlig beteckning som funnits sedan frikyrkorörelsens barndom, men som under de senaste årtiondena har ändrats till gudstjänster. Detta kan ha medverkat till att vi fått en stramare och mer högtidlig ram för samlingarna, vilket berövat oss mycket av den folklighet som tidigare var ett signum för frikyrkorna och som tilltalade folk i allmänhet. Idag är nästan allt uppstyrt i förväg och i det närmaste tidsanpassat på minuten.

Om vi gör upp scheman för hur samlingar ska genomföras, blir det lätt människostyrt och var finns då den Helige Andes möjlighet att verka? Vi är så noga med att ha kontroll över varje detalj i gudstjänsterna, att den Helige Ande inte får utrymme att verka.

Vi får inte glömma att det finns en koppling mellan den Helige Andes inflytande och frihet. Det kan vi se av detta ord: *"Herren är Anden, och där Herrens Ande är, där är frihet."* 2 Kor. 3:17. Den Helige Ande låter sig inte styras av oss. Det är tvärtom den Helige Ande som ska styra och leda oss, det är en grundläggande sanning som vi aldrig får tappa bort. Utan den Helige Andes närvaro och inflytande blir det inga bestående resultat.

Vi ska inte vara rädda för att återgå till en alltmer fri mötesstil, som gör att inte allt är så förutsägbart. Låt oss åter ge tillfälle för det som kallas fria vittnesbörd, där den som har något att berätta eller dela ett Guds ord, får tillfälle att göra det. Förr kunde man också ha det som kallades eftermöte, där man dröjde inför Herrens ansikte och sökte Honom i bön, utan att vara beroende av att samlingarna skulle avslutas efter en viss tid.

En återgång till en ökad frihet kommer att ge en öppenhet för Gud att verka genom att Han får komma med sitt tilltal, genom exempelvis profetiska budskap. Detta har mer och mer försvunnit och den tidsram som satts upp och behovet av kontroll på allt i gudstjänsten, har bidragit till att det blivit svårare att höra Guds tilltal, trots att vi har ett så innerligt behov av detta.

Vi behöver en ny våg av andligt liv i församlingarna. Då det andliga livet utarmas är det lätt att gå andra vägar än den som vi är kallade till att gå. Pastor Owe Lindeskär skriver i sin bok *Jesus och hans tillkommelse* om den förändring han lagt märke till under sin långa tid i Herrens tjänst. Så här skriver Lindeskär:

”Den sista tidens församling visar sin andliga fattigdom i sin iver att öppna för underhållning. Jag har lagt märke till en förändrad attityd till underhållning bland kristna.

Vissa kristna går till kyrkan om programmet är underhållande. I kyrkan ska man ha trevligt och få lyssna till sin favoritmusik och om inte den spelas stannar man gärna hemma. Man går till kyrkan om det kulturella inslaget passar annars får det vara. Man anser att gudstjänsten ska leverera kulturella inslag som ska passa alla smakriktningar, så att alla blir nöjda. Här avslöjas en andlig fattigdom som är anmärkningsvärd. Det är inte gudstjänstens främsta uppgift att leverera underhållning. När de troende samlas i Jesu namn, ska Guds ord predikas och profetisk förkunnelse ska vägleda folket. I en sann Gudstjänst präglad av bön, förkrosselse och överlåtelse, springer lovsången fram som hjärtats innerliga tacksägelse till Jesus.” Slut citat.

När vi studerar väckelsehistorien ser vi att det som präglar en väckelse är att det blir rörelse och överraskningar. Det är ett resultat av att den Helige Ande får verka fritt. Denna frihet för Anden behöver vi åter ge utrymme för, om vi önskar få väckelse. Om det kommer en andlig rörelse behöver vi vara flexibla för förändringar i verksamheten. Nu trycks församlingarnas program ofta för flera månader i taget. En del har ännu längre planering och det finns exempel på sådana som i praktiken gör upp program för ett helt kalenderår.

Då vi har det på det sättet har vi ju redan bestämt

vad som ska hända långt i förväg. Var finns då utrymmet för väckelse, när det redan är fastslaget vad som ska ske i församlingen? Det måste finnas rum för förändringar för att öppna för ett väckelseskeende. Då kan det bli många samlingar i veckan! Låt oss alltid lämna öppet för förändringar och andlig rörelse!

Vi kan aldrig styra hur en väckelse ska komma; det sker inte efter våra önskemål. Hur sant är inte det som Lewi Pethrus skriver i sin bok *Den goda vägen*. Så här skriver han i kapitlet med den uppfodrande rubriken: "Låt Gud komma på sitt eget sätt":

"Under alla tider har det funnits personer, som predikat, att de vill ha väckelse, men de vill, att Gud ska komma i den sakta, stilla susningen. Vi har hört och läst många gånger, där pingstväckelsen gått fram, att dess motståndare sagt: 'Ja, ja, vi önskar, att Gud ska komma, men vi vill, att han ska komma i den sakta, stilla susningen.' Men det kommer an på hur det är. Gud kommer, som det passar. Är det så, att vi i Guds församling är slöa, likgiltiga och sömnaktiga, vore det icke synnerligen lämpligt, att han kom som en sakta stilla susning. Då är det härligt, om eld går framför honom och att det stormar omkring honom med makt. Guds barn har lätt för att bli slöa. Hur ofta har man icke i Guds rikes historia sett, att de härligaste Guds barn har utsatts för faran att slumra till; och man har sett, huru stora härliga väckelser råkat ut för att dö på grund av de troendes likgiltighet. Och ändå predikar man, att Gud bör komma i den sakta, stilla susningen." Slut citat.

När nu väckelsefrågan berörs ska vi också komma ihåg att det som präglar en väckelse, är den Gudsnärvaro som råder då den Helige Ande är utgjuten och överbevisar om synd, dom och rättfärdighet. Guds helighet sätter sin prägel på sådana samlingar.

Då är det inte plats för ytlighet, lättsamhet eller en skämtsamt ton och en prägel av underhållning. Det är motsatsen till det som vi förknippar med Gudsmöten, nämligen helighet. När vi samlas ska det vara för att det ska bli möten med den levande Guden.

Låt oss inte profanera gudstjänsterna när vi samlas för att möta Gud, istället behöver vi lägga en grund för att få heliga möten där Gud är verksam. Det handlar om genuina Gudsmöten där vi inte kan plocka in vad som helst. Det har till exempel förekommit i gudstjänster, där man från talarstolen har meddelat resultat från pågående fotbolls- och ishockeymatcher, då det lokala laget spelat på gudstjänsttid. Vi behöver inte stimulera idrottsintresset på detta sätt, allt för många ger mycket tid till att besöka matcher. För en del kristna är idrottsintresset större än engagemanget för Guds verk och den församling man tillhör. Idrotten kan bli en gud som man satsar både tid och pengar på.

Det jag här har skrivit ska inte uppfattas som att jag har skrivit det utifrån ett behov av att vara kritisk, inte alls. Syftet har varit att visa på vägar till förnyelse och förändring. Alla som varit med om ett väckelseskede har en erfarenhet som man kan jämföra med. Det finns ett stort behov av att låta de äldre få berätta om den

helighet som fanns då väckelsen kom i en församling. Det är ju nästan bara i den åldersgruppen som man nu kan finna personliga vittnesbörd om detta. Tyvärr har det gått många årtionden sedan man kunde rapportera om väckelse, på många platser är det ännu längre sedan man hade erfarenhet av väckelse.

En väckelse sänd från himlen är något som innebär en förnyelse för församlingar samt frälsning och förvandling för människor – och det är just det som vi så innerligt väl behöver få se.

Evighetsallvaret

Vad är då sist och slutligen det som vi arbetar för som kristna och församlingar? Det handlar djupast sett om att människor ska välja rätt väg i livet för att räddas för evigheten till den himmelska världen. Detta sker i genom frälsningen i Jesus Kristus. Alternativet till denna frälsning måste vi också vara medvetna om, nämligen evig förtappelse. Båda dessa slutdestinationer finns och vi måste ha med båda för att vi ska kunna stå för en hel förkunnelse med sanning och allvar.

Hur har det kunnat bli så att det nästan aldrig talas om den eviga förtappelsen, eller ”helvetet” som är det ord som Bibel 2000 använder på ett flertal ställen? Det ett allvarligt avsteg ifrån vad Jesus själv förkunnade. Han talade och varnade mer för den eviga förtappelsen än han talade om himlen. Detta borde vara en tankeställare för oss, att fråga oss – varför gjorde han det? Jesus ville varna människorna för att komma till denna

fruktansvärda plats. På annat sätt kan väl knappast hans betoning av detta evighetens allvar ses.

Vi måste inse att en utebliven förkunnelse på detta område är att ta bort en av grunderna i den kristna tron. För det är faktiskt så här vi kan läsa om detta: *"Låt oss därför lämna bakom oss de första grunderna i Kristi lära och föras mot fullkomningen, och inte lägga grunden igen med omvändelse från döda gärningar och tro på Gud, med undervisning om dop och handpåläggning, om de dödas uppståndelse och evig dom."* Hebr. 6:1-2.

Det sistnämnda, "evig dom", tillhör alltså grunderna för kristen tro, och den grunden har inte ändrats. Vad som däremot har ändrats är förkunnelsen av denna grundläggande bibliska sanning. Den har mer eller mindre tystnat. Hur har det kunnat bli så och vem har gett oss mandat att tona ner eller rent av avstå att förkunna om detta, när Jesus så ofta talade om det?

Självklart ska allt Guds ord förkunnas, vi har ingen rättighet att ta bort något från Guds ord; tvärtom varnas vi för att göra det: *"Och om någon tar bort något från orden i denna profetias bok, ska Gud ta ifrån honom hans del i livets träd och i den heliga staden som beskrivs i denna bok."* Upp. 22:19.

Vi läser alltså i *"denna profetias bok"* – Uppenbarelseboken – att det finns en kraftig varning för konsekvenserna av att gå förlorad: *"Och om någon inte fanns skriven i livets bok kastades han i eldsjön."* Upp. 20:15.

Nu har det gjorts åtskilliga försöka att omtolka och bortförklara de ställen som talar om evighetsallvaret.

Inte minst på senare år har detta skett och böcker har skrivits där man har ifrågasatt Bibelns budskap om den dubbla utgången. Om vi ser det i ett större perspektiv har man genom kyrkans historia dock haft med denna förkunnelse och den sanning som Bibeln framhåller som en av grunderna i läran.

Tidigare i denna bok har jag visat på det avfall som ska ske i den yttersta tiden. Vi kan kanske räkna in den förändring som skett på detta område, som en del av detta avfall. Hur som helst kan vi inte ta lätt på denna fråga, utan verkligen rannsaka oss över varför vi har förändrat förkunnelsen under senare tid på detta område?

Kanske vi har trott att det skulle vara en framgångsrik väg att gå? I så fall kan vi nog lätt inse att det inte har varit så, snarare tvärtom. När frikyrkorna hade den välgrundade tron på himmel och helvete och förkunnade detta, då var det en stark tillväxt i dessa kyrkor. Människor insåg allvaret och överlämnade sina liv till Gud.

Det är sedan den liberala teologin har trängt in även i frikyrkorna som vi skördar resultatet – tillbakagång. Det klara budskapet om nödvändigheten av omvändelse från Satans makt till Gud, är i vår tid inte längre självklart. Men Bibelns ord står klart fram och är det som gäller för alla tider. Vi har tydliga skriftord som visar på vilket budskap som ska predikas. Ett exempel är då Jesus själv talade till Paulus om vad han var kallad till, vilket återges i Apostlagärningarna 26:18: *”... för att öppna deras ögon, för att vända dem från mörker till ljus och från Satans makt till Gud, så att de får syndernas förlåtelse*

och en plats bland dem som helgats genom tron på mig.”

Om inte denna omvändelse förkunnas, blir kyrkorna bara som vilken annan förening som helst och inte en församling enligt Bibelns modell. Det handlar om att räddas *från* något *till* något. När denna förkunnelse klargörs för människor kan vi förvänta oss en skörd för himlen. För inte har väl tron på himlen avskaffats, som tron på förtappelsen har? Kan man tro på den eviga saligheten utan att tro på dess motsats?

Jesus säger så här: *”Och dessa ska gå bort till evigt straff, men de rättfärdiga till evigt liv.”* Matt. 25:46. I båda fallen används ordet ”evigt”. Det är ologiskt att tro att det bara handlar om evigt liv i den himmelska världen och inte i förtappelsens värld. Vi kan inte förändra det som Jesus har sagt; hans ord är vårt rättesnöre.

Om vi sällan eller aldrig talar om den eviga förtappelsen utan bara talar om att man kan vinna evigt liv genom Jesus så inser människor inte att det finns ett allvarligt alternativ, för dem som inte tagit emot Jesus, nämligen att gå evigt förlorad.

Så här skrev en ateist i en insändare där tron på Gud och frälsningen debatterades: ”Vem vill ha evigt liv? Inte jag i all fall.” Ateisten hade tydligen uppfattningen att det bara handlade om att få evigt liv när man blev en kristen. Detta är ett exempel på att om man bara predikar en sida av evigheten, att det finns evigt liv för den som blir frälst, men inte talar om alternativet, uppfattar många att det bara är det som vi kristna kallar för ”evigt liv” som finns efter döden.

Låt oss inte bli skyldiga till försummelse, utan ta vårt ansvar att upplysa människor om evighetens allvar. Många människor kommer inte att ta emot budskapet om frälsning förrän de inser att de har behov av det för deras eviga väl. Därför är det så viktigt att vi inte gömmer undan den sanning som Jesus själv talade så mycket om.

Så här tydlig var Lewi Pethrus, då han i sin bok *Evig dom* bland annat skrev så här:

”Det för oss avgörande är, att Guds ord talar om en evig dom. Det är mera relevant att tro på Jesu enkla och tydliga ord än på rationalisternas och adventisternas långsökta bibelförvrängningar. När Frälsaren med ett hjärta, som brustit av kärlek, kan tala om ett evigt straff för att varna människor, då har vi ingen anledning att briljera med vår ”kärlek”, som om den vore för stor, för att vi skulle kunna frambära det varningsrop till våra medmänniskor, som Jesus lagt i vår mun. Vi behöver icke blygas för att tala och skriva om helvetet, då det milda Guds Lamm så ofta varnade människorna och ännu varnar oss genom evangelierna för ’eldens helvete’ (Matt. 18: 9, g. övers.). Må vi bedja Gud, att han frälser oss från människofruktan, och komma ihåg, att ’de feга’ ska dela lott med horkarlar och trollkarlar i ’den sjö som brinner med eld och svavel’ (Upp. 21: 8).” Slut citat.

Vi ska ta med ytterligare en röst som har tystnat, nämligen Ole Hallesbys. Han var en stark bibeltroende röst i Norge och var verksam som professor i troslära vid Teologiska Menighetsfakultetet i Oslo. Han höll en predikan på den norska radion som väckte starka reak-

tioner. Den efterföljdes av en debatt, inte bara i Norge utan även i Sverige och Danmark. Så kraftigt genomslag fick en enda predikan! Det intressanta är att det var en helt stillsam predikan på bibelordets grund, men där helvetets verklighet lyftes fram.

Professor Hallesby ville med sin predikan väcka människor inför evighetsallvaret. Något som alla förkunnare av Guds ord borde göra. Predikan återges i en skrift som pastor C. G. Hjelm gav ut med titeln *Himlen och helvetesläran*. Vi återger här ett avsnitt från Hallesbys predikan ur Hjelms skrift:

”Jag talar säkert till många i kväll, som vet att de är oomvända. Du vet, att om du föll död ned på golvet i detta ögonblick så föll du rakt i helvetet. Du vet, att du icke kan och icke vill dö, sådan du nu är. Du måste bli omvänd, innan du dör, men du vill icke omvända dig nu. Vet du, att också satan predikar omvändelse. Ja, han predikar ofta med text från Bibeln. Då han frestade Jesus i öknen, började han med att säga: Det står skrivet, och så citerade han en hel vers från Gamla testamentet.

När han predikar omvändelse, säger han: Det står skrivet att du måste omvända dig, annars kommer du till helvetet, men säger han, det hastar ju icke så förfärligt, som predikanterna alltid förkunnar. Detta är säkert satans finaste list. Han får människor till att tro, att de vill omvända sig – sedan. Det går dem emot att leva oomvänd. Hur kan du, som är oomvänd lägga dig fridfullt att sova om kvällen, du som icke vet, om du vaknar i din säng eller i helvetet? Jo, visst kan du det,

för du vill ju omvända dig sedan. Kunde du fråga dem, som nu är i den eviga förtappelsen, om de icke hade velat omvända sig, så tror jag, att de flesta ville svara: Ja, det ville vi. Men varför gick ni då förlorade? Vi ville aldrig omvända oss nu men sedan.” Slut citat.

Denna predikan kan i sin helhet avlyssnas på Youtube. Man finner den om man söker på ”Ole Hallesby”. Man kan riktigt höra det allvar som finns hos Hallesby då han talar. Säkert var det många av dem som lyssnade som också kände av allvaret i budskapet.

Vi har i vår tid ingen rättighet att tona ner eller ta bort den bibliska sanningen om evighetsallvaret och den dubbla utgången som i tidigare förkunnelse varit självklar. Inget mänskligt tänkande kring detta kan förändra det klara budskapet som finns i Bibeln.

Vi behöver istället återigen lyfta fram den fråga som egentligen de flesta människor bär på: Vad händer efter döden? Bibeln ger svaret. I frikyrkorna gavs tidigare detta svar tydligt, och inte bara i förkunnelsen. I en del kyrkor kunde man längst fram i kyrkorna se en text, som vi alla behöver ha som riktmärke: *Betänk livets korthet, dödens visshet och evighetens längd!*

